

Úřední věstník

Evropské unie

L 149

České vydání

Právní předpisy

Svazek 48

11. června 2005

Obsah

I Akty, jejichž zveřejnění je povinné

- ★ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 854/2005/ES ze dne 11. května 2005 o zavedení víceletého programu Společenství pro podporu bezpečnějšího využívání internetu a nových on-line technologií ⁽¹⁾ 1
- ★ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/14/ES ze dne 11. května 2005, kterou se mění směrnice Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS, 88/357/EHS a 90/232/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel ⁽¹⁾ 14
- ★ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách) ⁽¹⁾ 22

⁽¹⁾ Text s významem pro EHP.

I

(Akty, jejichž zveřejnění je povinné)

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY č. 854/2005/ES

ze dne 11. května 2005

o zavedení víceletého programu Společenství pro podporu bezpečnějšího využívání internetu a nových on-line technologií

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 153 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Míra využívání internetu a nových technologií, například mobilních telefonů, se ve Společenství neustále významně zvyšuje. Současně s tím přetrvávají určitá nebezpečí, ohrožující zejména děti, nadále dochází ke zneužívání těchto technologií a objevují se nová nebezpečí a způsoby zneužívání. S cílem povzbudit využívání příležitostí, které internet a nové on-line technologie nabízejí, jsou třeba také opatření na podporu jejich bezpečnějšího využívání a na ochranu konečného uživatele před nechtěným obsahem.

(2) Cílem akčního plánu eEurope 2005, který rozvíjí Lisabonskou strategii, je podpora bezpečných služeb, aplikací a obsahu prostřednictvím široce dostupných sítí vysokorychlostního připojení. Mezi jeho cíle patří bezpečná

informační infrastruktura, vývoj, analýza a šíření osvědčených postupů, srovnávací hodnocení a mechanismus koordinace politik v oblasti informační společnosti.

(3) Právní rámec vytvořený na úrovni Společenství, který se zabývá řešením otázek digitálního obsahu v informační společnosti, nyní také zahrnuje pravidla pro on-line služby, zejména pravidla pro nevyžádanou elektronickou poštu obchodní povahy ve směrnici o soukromí a elektronických komunikacích ⁽³⁾ a pro důležité aspekty odpovědnosti zprostředkujících poskytovatelů služeb ve směrnici o elektronickém obchodu ⁽⁴⁾, a doporučení členským státům, dotčenému odvětví a subjektům a Komisi spolu s informativními obecnými zásadami na ochranu nezletilých osob obsaženými v doporučení 98/560/ES ⁽⁵⁾.

(4) Trvale bude třeba jednat jak v případě obsahu, jenž by mohl být pro děti škodlivý nebo konečným uživatelem nechtěný, tak i v případě nedovoleného obsahu, zejména dětské pornografie a rasistických materiálů.

(5) Dosažení mezinárodní dohody o základních právně závazných pravidlech je žádoucí, ale nebude snadné. I kdyby se takové dohody dosáhlo, sama o sobě nepostačí k zajištění provádění pravidel nebo k zajištění ochrany ohrožených osob.

⁽³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (Úř. věst. L 178, 17.7.2000, s. 1).

⁽⁵⁾ Doporučení Rady 98/560/ES ze dne 24. září 1998 o rozvoji konkurenceschopnosti evropského průmyslu audiovizuálních a informačních služeb podporou vnitrostátních rámců zaměřených na dosažení srovnatelné a účinné úrovně ochrany nezletilých osob a lidské důstojnosti (Úř. věst. L 270, 7.10.1998, s. 48).

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 16. prosince 2004 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽²⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 2. prosince 2004 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 12. dubna 2005.

- (6) Akční plán pro bezpečnější internet (1998 až 2004) přijatý rozhodnutím č. 276/1999/ES ⁽¹⁾ zajistil financování ze zdrojů Společenství, které úspěšně podpořilo řadu iniciativ a vedlo k vytvoření evropské přidané hodnoty. Další financování pomůže novým iniciativám stavět na již vykonané práci.
- (7) Stále je třeba praktických opatření, která motivují k ohlašování nedovoleného obsahu subjektům, jež mohou danou věc řešit, motivují k hodnocení účinnosti filtračních technologií a jejich srovnávání, k šíření osvědčených postupů v případech kodexů chování, v nichž jsou zakotveny obecně přijaté zásady chování, a napomáhají informování a vzdělávání rodičů i dětí, jak co nejlépe a bezpečným způsobem využívat možnosti nových on-line technologií.
- (8) Je nezbytné vyvíjet činnost na úrovni členského státu, do níž se zapojí široká škála účastníků ze státní správy, regionální a místní samosprávy, provozovatelů sítí, rodičů, učitelů a školství. Společenství může v členských státech podporovat uplatňování osvědčených postupů udáváním směru v rámci Evropské unie i v mezinárodním měřítku a podporou zaměřenou na srovnávací hodnocení, vytváření sítí a aplikovaný výzkum na evropské úrovni.
- (9) Důležitá je také mezinárodní spolupráce, kterou lze podporovat, koordinovat, předávat a uskutečňovat prostřednictvím činnosti navzájem propojených struktur Společenství.
- (10) Opatření, která je Komise oprávněna přijímat v rámci prováděcích pravomocí, jež jí byly svěřeny tímto rozhodnutím, představují převážně řídicí opatření vztahující se na zavádění programu se značným dopadem na rozpočet ve smyslu čl. 2 písm. a) rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽²⁾. Tato opatření by proto měla být přijata řídicím postupem podle článku 4 uvedeného rozhodnutí.
- (11) Komise by měla zajistit vzájemné doplňování a součinnost tohoto programu se souvisejícími iniciativami a programy Společenství, mimo jiné též přihlédnutím k práci vykonané jinými orgány.
- (12) Toto rozhodnutí vytváří pro celou dobu trvání programu finanční rámec, který je pro rozpočtový orgán prvotní referencí při každoročním rozpočtovém procesu ve smyslu bodu 33 interinstitucionální dohody ze dne 6. května 1999 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní a o zdokonalení rozpočtového procesu ⁽³⁾.
- (13) Jelikož cílů tohoto rozhodnutí, totiž podpořit bezpečnější využívání internetu a nových on-line technologií a bojovat proti nedovolenému obsahu a proti obsahu, který je konečným uživatelem nechtěný, nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států vzhledem k nadnárodní povaze uvedených otázek, a proto, z důvodu jejich evropského rozsahu a účinku, jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto rozhodnutí rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů.
- (14) Toto rozhodnutí ctí základní práva a zachovává zásady vyjádřené v Listině základních práv Evropské unie, zejména v článcích 7 a 8 uvedené listiny,

ROZHODLY TAKTO:

Článek 1

Cíl programu

1. Toto rozhodnutí zavádí pro období 2005 až 2008 program Společenství zaměřený na podporu bezpečnějšího využívání internetu a nových on-line technologií, zejména ve vztahu k dětem, a pro boj proti nedovolenému obsahu a proti obsahu, který je konečným uživatelem nechtěný.

Tento program se nazývá „Bezpečnější internet plus“ (dále jen „program“).

⁽¹⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 276/1999/ES ze dne 25. ledna 1999, kterým se přijímá víceletý akční plán Společenství na podporu bezpečného používání internetu a nových on-line technologií prostřednictvím boje s nedovoleným a škodlivým obsahem především v oblasti ochrany dětí a nezletilých (Úř. věst. L 33, 6.2.1999, s. 1). Rozhodnutí naposledy pozměněné rozhodnutím č. 787/2004/ES (Úř. věst. L 138, 30.4.2004, s. 12).

⁽²⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ Úř. věst. C 172, 18.6.1999, s. 1. Dohoda ve znění rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady 2003/429/ES (Úř. věst. L 147, 14.6.2003, s. 25).

2. Za účelem dosažení cílů programu podle odstavce 1 je třeba se zabývat těmito činnostmi:

- a) boj proti nedovolenému obsahu,
- b) potírání nechtěného a škodlivého obsahu,
- c) podpora bezpečnějšího prostředí,
- d) zvyšování povědomí.

Konkrétní činnosti, které mají být vykonávány v rámci těchto činností, jsou uvedeny v příloze I.

Program je prováděn v souladu s přílohou III.

Článek 2

Účast

1. Program je určen pro právnické osoby usazené v členských státech.

Rovněž je určen pro právnické osoby usazené v kandidátských zemích v souladu s dvoustrannými dohodami, které byly nebo budou s těmito zeměmi uzavřeny.

2. Programu se mohou účastnit právnické osoby usazené ve státech ESVO, které jsou smluvními stranami Dohody o EHP, v souladu s ustanoveními protokolu 31 k uvedené dohodě.

3. Programu se mohou bez finanční podpory Společenství účastnit právnické osoby usazené ve třetích zemích a mezinárodní organizace, pokud tato účast účinně přispívá k provádění programu. Rozhodnutí o povolení takové účasti se přijme postupem podle čl. 4 odst. 2.

Článek 3

Pravomoci Komise

1. Komise je zodpovědná za provádění programu.

2. Komise na základě tohoto rozhodnutí vypracuje pracovní program.

3. Komise při provádění programu zajistí v úzké spolupráci s členskými státy obecnou slučitelnost a doplňkovost programu s jinými příslušnými politikami, programy a opatřeními Společenství, zejména s programy Společenství v oblasti výzkumu a technického rozvoje a s programy Daphne II ⁽¹⁾, Modinis ⁽²⁾ a eContentplus ⁽³⁾.

4. Komise jedná postupem podle čl. 4 odst. 2 za účelem:

- a) přijetí a změn pracovního programu;
- b) členění rozpočtových výdajů;
- c) stanovení kritérií a obsahu výzev k předkládání návrhů v souladu s cíli stanovenými v článku 1;
- d) hodnocení projektů navrhovaných na základě výzev k předkládání návrhů na financování Společenstvím v odhadované výši příspěvku Společenství rovné 500 000 EUR nebo vyšší;
- e) jakékoli odchylky od pravidel stanovených v příloze III;
- f) provádění opatření pro hodnocení programu.

5. Komise informuje výbor uvedený v článku 4 o pokroku při provádění programu.

Článek 4

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 4 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

⁽¹⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 803/2004/ES ze dne 21. dubna 2004 o přijetí akčního programu Společenství (2004–2008) k prevenci a potírání násilí na dětech, mladých lidech a ženách a na ochranu obětí a rizikových skupin (program DAPHNE II) (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2256/2003/ES ze dne 17. listopadu 2003, kterým se přijímá víceletý program (2003–2005) pro monitorování akčního plánu eEurope 2005, šíření správných postupů a zvýšení bezpečnosti sítí a informací (MODINIS) (Úř. věst. L 336, 23.12.2003, s. 1). Rozhodnutí ve znění rozhodnutí 787/2004/ES.

⁽³⁾ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 456/2005/ES ze dne 9. března 2005 o zavedení víceletého programu Společenství pro usnadnění přístupu k digitálně šířenému obsahu a jeho používání a využívání v Evropě (Úř. věst. L 79, 16.3.2005, s. 1).

Doba uvedená v čl. 4 odst. 3 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 5

Sledování a hodnocení

1. Za účelem zajištění účinného využívání pomoci Společenství Komise zajistí, aby činnosti na základě tohoto rozhodnutí podléhaly předběžnému posouzení, dalšímu sledování a následnému hodnocení.

2. Komise vykonává dohled nad prováděním projektů na základě tohoto programu. Komise hodnotí způsob a dopady provádění projektů za účelem posouzení, zda bylo dosaženo původních cílů.

3. Nejpozději v polovině roku 2006 podá Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů zprávu o provádění činností uvedených v čl. 1 odst. 2. V této souvislosti podá Komise zprávu o souladu částky pro období 2007 až 2008 s finančním výhledem. V případě potřeby přijme Komise v rámci rozpočtových procesů pro období 2007 až 2008 opatření nezbytná pro zajištění souladu ročních rozpočtových položek s finančním výhledem.

Po skončení programu Komise předloží závěrečnou hodnotící zprávu.

4. Komise předá výsledky svých kvantitativních a kvalitativních hodnocení Evropskému parlamentu a Radě spolu s vhodnými návrhy na změnu tohoto rozhodnutí. Výsledky budou předány před předložením návrhu souhrnného rozpočtu Evropské unie pro roky 2007 a 2009.

Článek 6

Finanční ustanovení

1. Finanční rámec pro provádění činností Společenství na základě tohoto rozhodnutí pro období od 1. ledna 2005 do 31. prosince 2008 se stanoví na 45 000 000 EUR, z čehož je 20 050 000 EUR pro období do 31. prosince 2006.

Pro období následující po 31. prosinci 2006 je částka považována za potvrzenou, bude-li pro tuto etapu v souladu s finančním výhledem platným pro období začínající rokem 2007.

Roční rozpočtové položky pro období 2005 až 2008 schvaluje rozpočtový orgán v mezích finančního výhledu.

2. Orientační rozdělení výdajů je uvedeno v příloze II.

Článek 7

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Ve Štrasburku dne 11. května 2005.

*Za Evropský parlament
předseda*

J. P. BORRELL FONTELLES

*Za Radu
předseda*

N. SCHMIT

PŘÍLOHA I

ČINNOSTI

1. ČINNOST 1: BOJ PROTI NEDOVOLENÉMU OBSAHU

Veřejnost může ohlásit nedovolený obsah na zvláštních telefonních linkách (tzv. horké linky). Odtud je oznámení předáno příslušnému subjektu (poskytovateli internetových služeb, policii nebo na příslušnou horkou linku), aby zasáhl. Občanské horké linky jsou doplňkem policejních horkých linek, pokud existují. Jejich úloha je jiná než v případě orgánů činných v trestním řízení, protože trestnou činnost nevyšetřují a pachatele nezatýkají ani nestíhají. Může se jednat o odborná centra, která podávají poskytovatelům internetových služeb informace o tom, jaký obsah může být nedovolený.

Stávající síť horkých linek je jedinečnou strukturou, kterou by bez finančního přispění Společenství nebylo možné zřídit. Jak je uvedeno v hodnotící zprávě pro akční plán Bezpečnější internet za rok 2002, rozrůstala se tato síť úspěšně o nové členy a má mezinárodní dosah. Aby se mohl potenciál horkých linek plně rozvinout, je nezbytné zajistit jejich celoevropské působení a spolupráci, zvyšovat efektivnost prostřednictvím výměny informací, osvědčených postupů a zkušeností. Prostředky Společenství by se měly rovněž používat pro zvyšování povědomí veřejnosti o horkých linkách, čímž se stanou účinnějšími.

Horké linky vybrané na základě výzev k předkládání návrhů získají financování, aby mohly působit jako uzly sítě a spolupracovat s ostatními uzly evropské sítě horkých linek.

Bude-li to nutné, mohly by se podporovat telefonní linky pomoci, kde by děti mohly upozorňovat na nedovolený a škodlivý obsah na internetu.

Za účelem hodnocení účinnosti horkých linek by se mělo vzít v úvahu několik ukazatelů. Měly by být shromažďovány kvalitativní a kvantitativní údaje o zřizování a provozu horkých linek, o počtu vnitrostátních uzlů, o zeměpisném pokrytí ve členských státech, o počtu obdržení hlášení, o množství a úrovni zkušeností obsluhy horkých linek, o hlášeních postoupených k řešení veřejným orgánům a poskytovatelům internetových služeb a v dostupném rozsahu o následných krocích, zejména co se týče počtu a povahy internetových stránek zrušených poskytovateli internetových služeb v důsledku informací získaných prostřednictvím horkých linek. Tyto údaje by měly být pokud možno zveřejňovány a měly by se postoupit příslušným orgánům.

Pro zajištění účinnosti programu jsou zapotřebí horké linky ve všech členských státech a kandidátských zemích, kde zatím žádné nejsou. Tyto nové horké linky je třeba rychle a účinně zapojit do stávající evropské sítě horkých linek. Je třeba poskytovat pobídky k urychlení procesu zavádění horkých linek. Měly by se podporovat vazby mezi touto sítí a horkými linkami ve třetích zemích (zejména v jiných evropských zemích, kde je nedovolený obsah uložen a produkován), čímž by se umožnilo vypracování společného přístupu a předávání znalostí a osvědčených postupů. V souladu s vnitrostátními právními předpisy a ve vhodných a nezbytných případech musí být dále zlepšovány mechanismy spolupráce mezi občanskými horkými linkami a orgány činnými v trestním řízení, včetně například vypracování kodexu chování pro tyto horké linky. Za určitých okolností může být třeba právní a technické školení obsluhy horkých linek. Aktivní účast horkých linek při vytváření sítě a jejich zapojení do přeshraničních činností bude povinná.

Horké linky by měly navazovat na iniciativy členských států, být podporovány na celostátní úrovni a měly by být finančně životaschopné, aby byl jejich provoz zajištěn i po skončení stávajícího programu. Spolufinancování je určeno pro občanské horké linky, a proto nebude poskytováno horkým linkám provozovaným policií. Horké linky vysvětlí uživatelům rozdíl mezi svou činností a činností veřejných orgánů a uvedomí je o jiných možných způsobech oznamování nedovoleného obsahu.

Pro dosažení maximálního dopadu a účinnosti v rámci dostupných finančních prostředků musí síť horkých linek pracovat co možná nejefektivněji. Toho lze nejlépe dosáhnout tím, že je síti přidělen koordinační uzel, jenž bude napomáhat dohodám mezi horkými linkami při tvorbě celoevropských pokynů, pracovních metod a postupů respektujících omezení daná vnitrostátními předpisy platnými pro jednotlivé horké linky.

Koordinační uzel bude:

- podporovat síť jako celek za účelem jejího zviditelnění na evropské úrovni a zvyšování povědomí o ní po celé Evropské unii, například zajištěním jednotného označení a společné vstupní brány poskytující jednoduchý přístup k příslušnému národnímu kontaktnímu místu,

- navazovat spolupráci s příslušnými orgány za účelem dobudování sítě v členských státech a kandidátských zemích,
- zlepšovat provozní účinnost sítě,
- připravovat pro horké linky pokyny pro zavádění osvědčených postupů a přizpůsobovat je nové technologii,
- organizovat pravidelnou výměnu informací a zkušeností mezi horkými linkami,
- sdružovat odborné kapacity za účelem poradenství a zaškolování pro začínající horké linky, zejména v kandidátských zemích,
- spolupracovat s horkými linkami ve třetích zemích,
- udržovat úzké pracovní vztahy s koordinačním uzlem pro zvyšování povědomí (viz níže v bodě 4), aby se zajistila provázanost a účinnost všech činností programu a zvýšilo se povědomí veřejnosti o horkých linkách,
- účastnit se Fóra pro bezpečnější internet a jiných podobných akcí koordinujících podněty a zpětnou vazbu z horkých linek.

Koordinační uzel bude sledovat účinnost horkých linek a shromažďovat přesné a smysluplné statistické údaje o jejich provozu (počet a druh došlých hlášení, přijatá opatření, výsledky atd.). Tyto statistické údaje by měly být srovnatelné mezi členskými státy.

Sít horkých linek by měla zajistit sledování hlavních podob nedovoleného obsahu, který je důvodem znepokojení, nejen v oblasti dětské pornografie, a výměnu zpráv o něm. Jiné oblasti, jako například rasistický obsah, mohou vyžadovat odlišné mechanismy a odborné kapacity a zapojení jiných druhů uzlů zabývajících se těmito různými záležitostmi. Jelikož finanční a administrativní zdroje programu jsou omezené, nemusí všechny tyto uzly nutně obdržet financování, které by se spíše mělo zaměřit na posílení úlohy koordinačního uzlu v těchto oblastech.

2. ČINNOST 2: POTÍRÁNÍ NECHTĚNÉHO A ŠKODLIVÉHO OBSAHU

Vedle opatření pro boj proti nedovolenému obsahu přímo u jeho zdroje by uživatelé, v případě nezletilých zodpovědné dospělé osoby, mohli potřebovat technické nástroje. Přístup k těmto nástrojům lze podporovat, aby uživatelé mohli sami rozhodovat o tom, jak naložit se škodlivým a nechtěným obsahem (zmocnění uživatele).

Další financování by se mělo poskytnout na zvýšení množství dostupných informací o výkonnosti a účinnosti filtračního softwaru a služeb, aby uživatel mohl učinit informovanou volbu. Cennými partnery mohou být v této snaze uživatelské organizace a vědecké výzkumné ústavy.

Systémy vyhodnocování a označování kvality mohou ve spojení s filtračními technologiemi pomoci uživatelům při výběru obsahu, který si přejí dostávat, a poskytnout rodičům a pedagogům v Evropě informace nutné pro rozhodování v souladu s jejich kulturními a jazykovými hodnotami. S ohledem na výsledky dřívějších projektů by se mohly finančně podporovat projekty zaměřené na přizpůsobení systémů vyhodnocování a označování kvality, aby zohledňovaly sbližování telekomunikací, audiovizuálních médií a informační technologie, dále pak samoregulační iniciativy podporující spolehlivost sebehodnocení a služby hodnotící přesnost označování vycházejícího ze sebehodnocení. Rovněž může být zapotřebí další práce zaměřená na motivování poskytovatelů obsahu k zavádění systémů vyhodnocování a označování kvality.

Bylo by žádoucí snažit se již při vývoji nových technologií brát v úvahu jejich bezpečné využívání dětmi, místo aby se řešily následky až po jejich vyvinutí. Bezpečnost konečného uživatele je kritérium, které je třeba vzít v úvahu společně s technickými a obchodními hledisky. Jedním ze způsobů, jak toho dosáhnout, by byla podpora výměny názorů mezi odborníky zabývajícími se ochranou dětí a odborníky na technické záležitosti. Měla by se však vzít v úvahu skutečnost, že ne každý produkt vyvinutý pro šíření on-line je určený pro děti.

V rámci programu se tedy budou poskytovat finanční prostředky pro technická opatření vyhovující potřebám uživatelů, která jim umožní omezit množství nechtěného a škodlivého obsahu a řešit problém nevyžádané elektronické pošty, již dostávají, včetně:

- hodnocení účinnosti dostupné filtrační technologie a souvisejícího informování veřejnosti jasným a jednoduchým způsobem, který usnadňuje porovnání,
- usnadnění a koordinování výměny informací a osvědčených postupů pro účinné potírání nechtěného a škodlivého obsahu,
- zvyšování zavádění systémů na vyhodnocování obsahu a označování kvality internetových stránek poskytovateli obsahu a přizpůsobení hodnocení a označování obsahu tak, aby se zohlednila možnost přístupu k těmto obsahu různými prostředky (sbližování),
- je-li to nutné, přispíváním k dostupnosti filtrační technologie, zejména v jazycích, které trh dostatečně nepokrývá. Používané technologie by měly v odpovídajících případech zajišťovat právo na soukromí podle směrnice 95/46/ES ⁽¹⁾ a 2002/58/ES.

Bude se podporovat využívání technických opatření zvyšujících ochranu soukromí. Konkrétní činnosti v rámci této činnosti plně zohlední ustanovení rámcového rozhodnutí Rady 2005/22/SVV ze dne 24. února 2005 o útocích na informační systémy ⁽²⁾.

Plnění této činnosti bude úzce koordinováno s činnostmi zaměřenými na podporu bezpečnějšího prostředí (úkol samoregulace) a činnostmi směřujícími ke zvyšování povědomí (informování veřejnosti o tom, jak zamezit nechtěnému a škodlivému obsahu).

3. ČINNOST 3: PODPORA BEZPEČNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ

Plně funkční systém samoregulace je základním prvkem zamezujícím šíření nechtěného, škodlivého a nedovoleného obsahu. Samoregulace obsahuje řadu složek: konzultace a vhodné zastoupení dotčených subjektů; kodexy chování; vnitrostátní orgány usnadňující spolupráci na úrovni Společenství a vnitrostátní hodnocení systémů samoregulace ⁽³⁾. Je třeba, aby se Společenství této oblasti nadále věnovalo a podporovalo zavádění kodexů chování v evropských internetových odvětvích a odvětvích nových on-line technologií.

Fórum pro bezpečnější internet založené v roce 2004 v rámci akčního plánu pro bezpečnější internet se má stát diskusním fórem zástupců odvětví, orgánů činných v trestním řízení, tvůrců souvisejících politik a uživatelských organizací (např. organizací rodičů a učitelů, skupin zabývajících se ochranou dětí, organizací na ochranu spotřebitelů a organizací pro občanská a digitální práva). Bude místem pro výměnu zkušeností mezi vnitrostátními spoluregulačními nebo samoregulačními orgány a poskytne příležitost diskutovat o tom, jakým způsobem by odvětví mohlo přispět k boji proti nedovolenému obsahu.

Fórum pro bezpečnější internet se stane ústředním místem pro odborné diskuse a platformou pro dosažení shody, vypracování závěrů a tvorbu doporučení, pokynů atd. pro příslušné vnitrostátní a evropské kanály.

Fórum pro bezpečnější internet obsáhne všechny činnosti, usnadní diskusi a podpoří akce vztahující se k nedovolenému, nechtěnému a škodlivému obsahu. Bude zahrnovat plenární zasedání, a pokud to bude nezbytné v případě konkrétních otázek, pracovní skupiny s jasně stanovenými cíli a lhůtami a bude místem setkávání zástupců ze všech oblastí – včetně státních orgánů a programů, normalizačních subjektů, odvětví, útvarů Evropské komise a organizací uživatelů (např. organizací rodičů a učitelů, skupin zabývajících se ochranou dětí, organizací na ochranu spotřebitelů a organizací pro občanská a digitální práva). Fórum poskytne osobám činným na vnitrostátní i evropské úrovni, zejména osobám působícím v programech a iniciativách členských států, příležitost k výměně názorů, informací a zkušeností. Ve vhodných případech by si mělo Fórum pro bezpečnější internet vyměňovat informace a spolupracovat s příslušnými organizacemi činnými v podobných oblastech, jako je bezpečnost sítí a informací.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31). Směrnice ve znění nařízení (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ Úř. věst. L 69, 16.3.2005, s. 67.

⁽³⁾ Viz informativní obecné zásady pro provádění samoregulačního rámce na ochranu nezletilých osob a lidské důstojnosti v audiovizuálních a informačních službách on-line na vnitrostátní úrovni obsažené v doporučení 98/560/ES.

Fórum pro bezpečnější internet bude sledovat tyto konkrétní cíle:

1. Podporovat vytváření sítí mezi odpovídajícími strukturami v rámci členských států a rozvíjet vztahy s mimoevropskými samoregulačními orgány.
2. Podporovat shodu a samoregulaci v oblastech, jakými jsou hodnocení kvality internetových stránek, hodnocení obsahu napříč médii, rozšíření metod hodnocení a filtrování na nové formy obsahu, například on-line hry, a nové formy přístupu, například přes mobilní telefony.
3. Motivovat poskytovatele služeb, aby vypracovali kodexy chování v oblastech, jako jsou transparentní a svědomité postupy při oznamovacím a vyřazovacím řízení a poskytování informací uživatelům o bezpečnějším využívání internetu a o existenci horkých linek pro oznamování nedovoleného obsahu.
4. Podporovat výzkum účinnosti projektů hodnocení a filtračních technologií. Uživatelské organizace a vědecké výzkumné ústavy mohou být v této snaze cennými partnery.

K tomu budou sloužit výsledky a zjištění z probíhajících a dokončených projektů spolufinancovaných v rámci tohoto programu. Vytvořením otevřené platformy pomůže fórum zvýšit úroveň povědomí a přiláká k účasti kandidátské státy a další třetí země, čímž vznikne mezinárodní aréna pro řešení celosvětového problému. Zajistí tak, že nejvýznamnější sdružení (např. sdružení rodičů a učitelů, skupiny zabývající se ochranou dětí, organizace na ochranu spotřebitelů a organizace pro občanská a digitální práva), odvětví a veřejné orgány si budou vědomy iniciativ zaměřených na bezpečnější využití v rámci Společenství i na mezinárodní úrovni a že tyto iniciativy s nimi budou konzultovány a budou se na nich podílet.

Fóra pro bezpečnější internet se budou moci účastnit zájmové skupiny z kandidátských zemí a ze třetích zemí. Mezinárodní spolupráce bude posílena jednáním u kulatého stolu s vazbou na fórum, aby se zajistil pravidelný dialog o osvědčených postupech, kodexech chování, samoregulaci a hodnocení kvality. Komise zajistí plné využití synergií s podobnými fóry a iniciativami.

Může být uspořádáno výběrové řízení za účelem zajištění sekretariátu, který by byl nápomocen Fóru pro bezpečnější internet a zahrnoval odborníky na příslušné oblasti, kteří by navrhovali témata studií, připravovali pracovní materiály, řídili diskuse a zaznamenávali závěry.

Další typ činnosti způsobilý pro finanční podporu na úrovni Společenství by mohl například zahrnovat samoregulační projekty na vypracování mezinárodních kodexů chování. Bude možné poskytovat poradenství a pomoc s cílem zajistit spolupráci na úrovni Společenství prostřednictvím sítě příslušných orgánů v rámci členských států a kandidátských zemí a systematickým posuzováním důležitých právních a regulačních otázek a předkládáním zpráv o nich, za účelem pomoci při vývoji metody hodnocení a osvědčování samoregulace, poskytování praktické pomoci zemím, které chtějí zřídit samoregulační orgány, a navazání vztahů s mimoevropskými samoregulačními orgány.

4. ČINNOST 4: ZVYŠOVÁNÍ POVĚDOMÍ

Činnosti v oblasti zvyšování povědomí by se měly týkat nejrůznějších kategorií nedovoleného, nechtěného a škodlivého obsahu (včetně obsahu nevhodného pro děti a rasistického a xenofobního obsahu) a případně brát v úvahu související otázky ochrany spotřebitelů, ochrany údajů a bezpečnosti informací a sítí (víry, nevyžádaná elektronická pošta). Měly by se zabývat obsahem šířeným po světové síti (world wide web) a novými formami interaktivních informací a komunikace, které přináší rychlé šíření internetu a mobilní telefonie (např. služby pro vzájemné přímé elektronické spojení (peer-to-peer), širokopásmové video, instant messaging, chatovací místnosti atd.)

Komise bude nadále přijímat opatření na podporu cenově efektivních způsobů šíření informací velkému počtu uživatelů, zejména využíváním šířitelských organizací a elektronických přenosových kanálů, aby byly osloveny zamýšlené cílové skupiny. Komise by mohla zvážit zejména používání veřejných sdělovacích prostředků a šíření informačních materiálů do škol a internetových kaváren.

Program bude poskytovat podporu vhodným subjektům vybraným na základě otevřených výzev k předkládání návrhů, které budou v jednotlivých členských státech a kandidátských zemích působit jako uzly pro zvyšování povědomí a v úzké spolupráci s účastníky z celostátní, regionální a místní úrovně budou provádět akce a programy pro zvyšování povědomí. Koordinační uzel bude vytvářet evropskou přidanou hodnotu a úzce spolupracovat s jinými uzly, aby byla zajištěna výměna osvědčených postupů.

Subjekty, jež mají zájem působit jako uzly pro zvyšování povědomí, budou muset prokázat, že mají silnou podporu vnitrostátních orgánů. Měly by mít jasný mandát pro vzdělávání veřejnosti v oblasti bezpečnějšího využívání internetu a nových on-line technologií nebo v oblasti médií a informační gramotnosti a musí mít dostatečné finanční zdroje k naplnění svého mandátu.

Od uzlů pro zvyšování povědomí se bude očekávat, že

- připraví provázanou, údernou a cílenou kampaň pro zvyšování povědomí využívající nejvhodnějších médií a přihlížející k osvědčeným postupům a zkušenostem v jiných zemích,
- naváží a budou udržovat vztahy (oficiální i neoficiální) s nejdůležitějšími účastníky (státními institucemi, tiskem a mediálními skupinami, sdruženími poskytovatelů internetových služeb, uživatelskými organizacemi a zúčastněnými subjekty z oblasti vzdělávání) a ve svých zemích se zapojí do akcí zaměřených na bezpečnější využívání internetu a nových on-line technologií,
- podpoří dialog a výměnu informací zejména mezi zúčastněnými subjekty z oblastí vzdělávání a technologie,
- podle potřeby se zapojí do práce v oblastech souvisejících s tímto programem, jako jsou například širší oblasti médií a informační gramotnosti nebo ochrany spotřebitele,
- informují uživatele o evropském filtračním programovém vybavení a službách, o horkých linkách a samoregulačních programech,
- aktivně spolupracují s ostatními vnitrostátními uzly v evropské síti prostřednictvím výměny informací o osvědčených postupech, účasti na setkáních a přípravy a provádění evropského přístupu přizpůsobeného národním jazykovým a kulturním potřebám,
- budou zdrojem odbornosti a technické pomoci začínajícím uzlům pro zvyšování povědomí (nové uzly by mohly být „adoptovány“ zkušenějšími uzly).

Cílem financování koordinačního uzlu bude zajištění co nejvyšší úrovně spolupráce a účinnosti při poskytování logistické a infrastrukturní pomoci uzlům v jednotlivých členských státech a zajištění celoevropského zviditelnění, dobré komunikace a výměny zkušeností tak, aby bylo možné průběžně uplatňovat získané znalosti (například přizpůsobením materiálů pro zvyšování povědomí).

Koordinační uzel by měl:

- zajišťovat účinnou komunikaci a výměnu informací a osvědčených postupů v rámci sítě,
- zajišťovat odbornou přípravu pro pracovníky uzlu pro zvyšování povědomí zaměřenou na bezpečnější využívání internetu a nových on-line technologií (odbornou přípravu školitelů),
- zajišťovat technickou pomoc kandidátským zemím, které chtějí zahájit činnost ke zvyšování povědomí,
- koordinovat poskytování odbornosti a technické pomoci uzly pro zvyšování povědomí začínajícím uzlům pro zvyšování povědomí,
- navrhopvat ukazatele a řídit shromažďování, analýzu a výměnu statistických informací o zvyšování povědomí, aby bylo možné hodnotit její dopad,

- poskytnout infrastrukturu (portál) pro jednotné, komplexní nadnárodní úložiště důležitých informací a zdrojů pro činnost ke zvyšování povědomí a výzkum s lokalizovaným obsahem (nebo podle potřeby lokální stránky), které může zahrnovat stručné zprávy, novinové články a měsíční zpravodaje v několika jazycích, jakož i zajišťovat zviditelňování činností Fóra pro bezpečnější internet,
- navazovat vztahy v oblasti zvyšování povědomí mimo Evropu,
- účastnit se Fóra pro bezpečnější internet a jiných podobných akcí koordinujících podněty a zpětnou vazbu ze sítě uzlů pro zvyšování povědomí.

Rovněž bude probíhat výzkum na srovnatelném základě zaměřený na využívání nových on-line technologií veřejností, zejména dětmi. Další činnost na úrovni Společenství by mohla například zahrnovat podporu zvláštních internetových služeb vhodných pro děti nebo cenu za nejlepší akci pro zvyšování povědomí roku.

PŘÍLOHA II

ORIENTAČNÍ ROZDĚLENÍ VÝDAJŮ

1.	Boj proti nedovolenému obsahu	25–30 %
2.	Potírání nechtěného a škodlivého obsahu	10–17 %
3.	Podpora bezpečnějšího prostředí	8–12 %
4.	Zvyšování povědomí	47–51 %

PŘÍLOHA III

PROSTŘEDKY PRO PROVÁDĚNÍ PROGRAMU

1. Komise provádí program v souladu s technickým obsahem stanoveným v příloze I.
2. Program je prováděn prostřednictvím nepřímé činnosti skládající se z:
 - a) činností se sdílenými náklady
 - i) pilotní projekty a činnosti propagující osvědčené postupy. Projekty *ad hoc* v oblastech souvisejících s programem včetně projektů předvádějících osvědčené postupy nebo nové možnosti využívání stávající technologie,
 - ii) síť: síť spojující různé zúčastněné strany způsobem, jenž zajistí činnost v rámci Evropské unie a usnadní koordinaci činností a předávání poznatků. Tato oblast se může prolínat s činnostmi v oblasti osvědčených postupů,
 - iii) aplikovaný evropský výzkum srovnávající způsoby, jakými veřejnost, a zejména děti, využívají nové on-line technologie.

Financování ze strany Společenství zpravidla nepřesáhne 50 % nákladů na projekt. Subjekty veřejného sektoru mohou obdržet náhradu ve výši 100 % dodatečných nákladů;

- b) doprovodných opatření

Tato doprovodná opatření přispívají k provádění programu nebo k přípravě budoucích činností:

- i) srovnávací hodnocení a průzkumy veřejného mínění k získání spolehlivých údajů o bezpečnějším využívání internetu a nových on-line technologií pro všechny členské státy, shromážděných srovnatelnou metodikou,
 - ii) technické hodnocení technologií, například filtrace, vyvinutých na podporu bezpečnějšího využívání internetu a nových on-line technologií. Hodnocení rovněž přihlédne k tomu, zda tyto technologie zlepšují ochranu soukromí či nikoliv,
 - iii) studie na podporu programu a jeho činnosti, včetně samoregulace a práce Fóra pro bezpečnější internet, a příprava budoucích činností,
 - iv) soutěže o ceny v oblasti osvědčených postupů,
 - v) výměna informací, konference, semináře, pracovní skupiny nebo jiná setkání a řízení strukturovaných skupin činností,
 - vi) distribuční, informační a komunikační činnosti.

Opatření zaměřená na obchodní využití produktů, postupů nebo služeb, marketingovou činnost a podporu prodeje jsou vyloučena.

3. Výběr činností se sdílenými náklady je založen na výzvách k předkládání návrhů zveřejňovaných na internetové stránce Komise v souladu s platnými finančními předpisy.
 4. Žádosti o podporu Společenství by podle okolností měly obsahovat finanční plán s přehledem všech složek financování projektu, včetně výše finanční podpory, která je od Společenství požadována, a jakékoli další žádosti o podporu a příspěvky z jiných zdrojů.
 5. Doprovodná opatření jsou prováděna prostřednictvím výzev k předkládání nabídek v souladu s platnými finančními předpisy.
-

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2005/14/ES**ze dne 11. května 2005,****kterou se mění směrnice Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS, 88/357/EHS a 90/232/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na první a třetí větu čl. 47 odst. 2, článku 55 a čl. 95 odst. 1 této Smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (pojištění motorových vozidel) je zvlášť důležité pro evropské občany, ať již jsou pojištěnci nebo poškozenými dopravní nehodou. Rovněž vyvolává velký zájem pojišťovatelů, jelikož představuje důležitý podíl na jejich činnostech v oblasti pojištění jiného než životního v rámci Společenství. Pojištění motorových vozidel má rovněž vliv na volný pohyb osob a vozidel. Hlavním cílem činnosti Společenství v oboru finančních služeb by tudíž mělo být posílení a konsolidace jednotného trhu pojištění motorových vozidel.

- (2) Velmi významný pokrok v tomto ohledu byl již docílen směrnicí Rady 72/166/EHS ze dne 24. dubna 1972 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontroly povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění ⁽⁴⁾, druhou směrnicí Rady 84/5/EHS ze dne 30. prosince 1983 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel ⁽⁵⁾, třetí směrnicí Rady 90/232/EHS ze dne 14. května 1990 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel ⁽⁶⁾ a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES ze dne 16. května 2000 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (čtvrtá směrnice o pojištění motorových vozidel) ⁽⁷⁾.

- (3) Existuje potřeba aktualizovat a zlepšit systém Společenství v oblasti pojištění motorových vozidel. Tato potřeba byla potvrzena poradami se sdruženími průmyslu, spotřebitelů a poškozených.

- (4) V zájmu vyloučení možného nesprávného výkladu ustanovení směrnice 72/166/EHS a pro usnadnění získání pojistného krytí pro vozidla s dočasnými poznávacími značkami by vymezení území, na kterém má vozidlo obvyklé stanoviště, mělo odkazovat na území státu, jehož poznávací značku vozidlo má, nehledě na to, zda je uvedená poznávací značka trvalá nebo dočasná.

- (5) V souladu se směrnicí 72/166/EHS se má za to, že vozidla s falešnými nebo nepovolenými poznávacími značkami mají obvyklé stanoviště na území členského státu, který vydal původní poznávací značky. Toto pravidlo často znamená, že národní kanceláře pojistitelů se musí vypořádávat s hospodářskými důsledky nehod, které nemají žádnou

⁽¹⁾ Úř. věst. C 227 E, 24.9.2002, s. 387.

⁽²⁾ Úř. věst. C 95, 23.4.2003, s. 45.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 22. října 2003 (Úř. věst. C 82 E, 1.4.2004, s. 297), společný postoj Rady ze dne 26. dubna 2004 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Evropského parlamentu ze dne 12. ledna 2005 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 18. dubna 2005.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 103, 2.5.1972, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 84/5/EHS (Úř. věst. L 8, 11.1.1984, s. 17).

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 8, 11.1.1984, s. 17. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 90/232/EHS (Úř. věst. L 129, 19.5.1990, s. 33).

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 129, 19.5.1990, s. 33.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 181, 20.7.2000, s. 65.

souvislost s členskými státy, ve kterém mají svá sídla. Aniž by se měnilo obecné kritérium poznávací značky pro určení území, na kterém má vozidlo obvyklé stanoviště, je žádoucí, aby byly zvlášť upraveny nehody způsobené vozidly bez poznávací značky nebo s poznávací značkou, která neodpovídá nebo přestala odpovídat vozidlu. V takovém případě, a výlučně za účelem likvidace škody, by území, na kterém má vozidlo obvyklé stanoviště, mělo být územím, na kterém k nehodě došlo.

- (6) S cílem usnadnit výklad a používání výrazu „namátkové kontroly“ ve směrnici 72/166/EHS by se příslušné ustanovení mělo objasnit. Zákaz soustavných kontrol pojištění motorových vozidel by měl platit na vozidla s obvyklým stanovištěm na území jiného členského státu, jakož i na vozidla s obvyklým stanovištěm na území třetí země, ale vstupující z území jiného členského státu. Lze povolit pouze nesoustavné kontroly, které nejsou diskriminační a provádějí se v rámci kontroly, která není zaměřena výlučně na ověřování pojištění.

- (7) Ustanovení čl. 4 písm. a) směrnice 72/166/EHS umožňuje členskému státu, aby se odchýlil od obecné povinnosti uzavírat povinné pojištění u vozidel v majetku některých fyzických nebo právnických osob, veřejnoprávních nebo soukromoprávních. V případě nehod způsobených těmito vozidly musí členský stát, který takto postupuje, určit orgán nebo subjekt, který odškodní poškozené v důsledku dopravních nehod způsobených v jiném členském státě. Aby se zajistilo, že dojde k řádnému odškodnění nejen poškozených v důsledku nehod způsobených těmito vozidly v zahraničí, ale i poškozených v důsledku nehod, které se staly ve stejném členském státě, ve kterém má vozidlo obvyklé stanoviště, bez ohledu na to, zda mají bydliště na jeho území či nikoli, je žádoucí výše uvedený článek změnit. Navíc by členské státy měly zajistit, aby byl Komisi předán ke zveřejnění seznam osob, které jsou osvobozeny od povinného pojištění, a úřadů nebo orgánů odpovědných za odškodnění poškozených v důsledku nehod způsobených těmito vozidly.

- (8) Ustanovení čl. 4 písm. b) směrnice 72/166/EHS umožňuje členskému státu, aby se odchýlil od obecné povinnosti uzavírat povinné pojištění u určitých typů vozidel nebo určitých vozidel, která mají zvláštní poznávací značku. V tom případě mají ostatní členské státy právo při vstupu na jejich území požadovat platnou zelenou kartu nebo pojistnou smlouvu hraničního pojištění, aby se zajistilo odškodnění poškozených v důsledku případné dopravní nehody, kterou tato vozidla mohou na jejich území způsobit. Jelikož však odstranění hraničních kontrol v rámci Společenství neumožňuje zajistit, aby vozidla, která přejíždějí

hranice, byla kryta pojištěním, nelze již poškozeným zaručit náhradu škody za dopravní nehody způsobené v zahraničí. Dále je žádoucí zajistit, aby došlo k řádnému odškodnění nejen poškozených v důsledku dopravních nehod způsobených těmito vozidly v zahraničí, ale také ve tom členském státě, ve kterém má vozidlo obvyklé stanoviště. Za tímto účelem by členské státy měly nakládat s poškozenými v důsledku dopravních nehod způsobených těmito vozidly stejným způsobem jako s poškozenými v důsledku dopravních nehod způsobených nepojištěnými vozidly. Ve skutečnosti, jak stanoví směrnice 84/5/EHS, náhrada škody poškozeným v důsledku dopravních nehod způsobených nepojištěnými vozidly by měla být vyplácena orgánem pro odškodnění členského státu, ve kterém k nehodě došlo. V případě platby poškozeným v důsledku dopravních nehod způsobených vozidly, jimž byla udělena výjimka, orgánu pro odškodnění by měl vzniknout nárok vůči orgánu členského státu, ve kterém má vozidlo obvyklé stanoviště. Po uplynutí pěti let ode dne vstupu této směrnice v platnost je žádoucí, aby Komise, pokud to uzná za vhodné po zvážení zkušeností s prováděním a uplatňováním této výjimky, předložila návrhy směřující k jejímu nahrazení nebo zrušení. Je žádoucí zrušit i odpovídající ustanovení směrnice 2000/26/ES.

- (9) Aby se v souladu s článkem 299 Smlouvy objasnila oblast působnosti směrnic týkajících se pojištění motorových vozidel, je žádoucí zrušit odkaz na mimoevropská území členských států v článku 6 a čl. 7 odst. 1 směrnice 72/166/EHS.

- (10) Povinnosti členských států zaručit pojistné krytí alespoň v určitých minimálních částkách jsou důležitým prvkem pro zajištění ochrany poškozených. Minimální částky stanovené ve směrnici 84/5/EHS by měly být nejen aktualizovány s přihlédnutím k inflaci, ale měly by být i reálně zvýšeny, aby se zlepšila ochrana poškozených. Minimální částka krytí v případě škody na zdraví se měla vypočítat tak, aby byli všichni poškození, kteří utrpěli velmi vážná zranění, plně a spravedlivě odškodněni, přičemž se zohlední řídký výskyt dopravních nehod s více poškozenými a malý počet nehod, kdy došlo k velmi vážným zraněním více osob při téže nehodě. Rozumnou a přiměřenou částkou je minimální částka krytí ve výši 1 000 000 EUR na každého poškozeného nebo částka 5 000 000 EUR na jeden nárok bez ohledu na počet poškozených. S cílem usnadnit zavedení těchto minimálních částek je žádoucí zavést pětileté přechodné období ode dne provedení této směrnice. Je žádoucí, aby členské státy zvýšily částky nejméně na polovinu úrovní do třiceti měsíců ode dne provedení.

- (11) Aby bylo zajištěno, že minimální částka krytí se nebude časem zmenšovat, je žádoucí zavést ustanovení o pravidelném přezkumu používajícím jako výchozí hodnoty Evropský index spotřebitelských cen (EISC) vydávaný Eurostatem, jak je stanoveno v nařízení Rady (ES) č. 2494/95 ze dne 23. října 1995 o harmonizovaných indexech spotřebitelských cen ⁽¹⁾. Je zapotřebí přijmout procesní pravidla, jimiž se uvedený přezkum bude řídit.
- (12) Směrnice 84/5/EHS, která umožňuje členským státům, v zájmu zamezení podvodům, omezit nebo vyloučit platby orgánem pro odškodnění v případě věcné škody nezjištěným vozidlem, může v některých případech bránit oprávněnému odškodnění poškozených. Možnost omezit nebo vyloučit náhradu škody na základě toho, že totožnost vozidla nebyla zjištěna, by se neměla vztahovat na případy, kdy orgán vyplatil odškodné za závažné osobní úrazy jakéhokoli poškozeného v důsledku stejné nehody, při které došlo k věcné škodě. Členské státy mohou stanovit spoluúčast do výše stanovené v uvedené směrnici, za kterou může odpovídat osoba, jíž vnikla věcná škoda. Podmínky pro to, aby se škody na zdraví pokládaly za závažné, by měla určit vnitrostátní právní nebo správní ustanovení členského státu, kde k nehodě došlo. Při přijímání těchto podmínek mohou členské státy vzít v úvahu, mimo jiné, zda úraz vyžadoval nemocniční ošetření.
- (13) V současné době alternativa obsažená ve směrnici 84/5/EHS umožňuje členským státům dovolit až do stanoveného stropu spoluúčast, za kterou odpovídá poškozený v případě, že věcnou škodu zavinilo nepojištěné vozidlo. Tato alternativa nespravedlivě snižuje ochranu poškozených a zavádí diskriminaci ve vztahu k poškozeným v důsledku jiných nehod. Proto by neměla být nadále dovolena.
- (14) Druhou směrnicí Rady 88/357/EHS ze dne 22. června 1988 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého pojištění jiného než životního, kterou se stanoví opatření k usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb ⁽²⁾ je žádoucí změnit, aby se umožnilo pobočkám pojišťoven stát se zástupci ve vztahu k pojišťování motorových vozidel, k čemuž již dochází ve vztahu k pojišťovacím službám jiným než pojištění motorových vozidel.
- (15) Zahnutí do pojistného krytí všech cestujících ve vozidle je velkým úspěchem dosavadních právních předpisů. Tento cíl by byl ohrožen, pokud by vnitrostátní právní předpisy nebo smluvní ujednání obsažená v pojistné smlouvě vylučovaly cestující z pojistného krytí z toho důvodu, že věděli nebo měli vědět, že řidič vozidla byl v době nehody pod vlivem alkoholu nebo jiné omamné látky. Cestující nemá obvykle možnost řádně posoudit úroveň opilosti řidiče. Cíle odradit osoby od řízení pod vlivem omamných látek nelze dosáhnout snížením pojistného krytí cestujících, kteří jsou poškozenými v důsledku dopravních nehod motorových vozidel. Pojistné krytí těchto cestujících povinným pojištěním motorového vozidla nepředjímá jakoukoli odpovědnost, kterou mohou mít podle příslušných vnitrostátních právních předpisů, ani úroveň případného odškodnění u konkrétní nehody.
- (16) Škody na zdraví a věcné škody, jež utrpí chodci, cyklisté a jiní nemotorizovaní uživatelé pozemních komunikací, kteří jsou většinou nejslabšími účastníky nehody, by měly být pokryty povinným pojištěním vozidla zúčastněného na nehodě, pokud mají nárok na náhradu škody v souladu s vnitrostátním občanským právem. Toto ustanovení nepředjímá občanskoprávní odpovědnost nebo úroveň náhrady za škodu vzniklou v důsledku konkrétní nehody podle vnitrostátních právních předpisů.
- (17) Některé pojišťovny vkládají do svých pojistných smluv ustanovení o tom, že smlouva pozbývá platnosti, pokud vozidlo zůstává mimo členský stát, kde je registrováno, po dobu delší než stanovené období. Tato praxe je v rozporu se zásadou stanovenou směrnicí 90/232/EHS, podle níž by mělo povinné pojištění motorových vozidel pokrývat na základě jediného pojistného celé území Společenství. Je tudíž žádoucí stanovit, že pojištění by mělo zůstat v platnosti během celé doby trvání smlouvy, nehledě na to, zda vozidlo zůstává po určité období v jiném členském státě, aniž by tím byly dotčeny povinnosti registrace vozidel podle vnitrostátních předpisů členských států.
- (18) Měly by se učinit kroky, které by usnadnily získání pojistného krytí pro vozidla dovezená z jednoho členského státu do druhého, přestože vozidlo není v cílovém členském státě dosud registrováno. Je žádoucí umožnit dočasnou výjimku z obecného pravidla, kterým se určuje členský stát, ve kterém se nachází riziko. Po dobu třiceti dnů ode dne dodání, poskytnutí nebo odeslání vozidla kupujícímu by se cílový členský stát měl považovat za členský stát, ve kterém se nachází riziko.

(1) Úř. věst. L 257, 27.10.1995, s. 1. Nařízení ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).

(2) Úř. věst. L 172, 4.7.1988, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2000/26/ES.

- (19) Osoba, jež si přeje uzavřít novou smlouvu o pojištění motorových vozidel s jiným pojišťovatelem, by měla být schopna odůvodnit své nehody a nároky podle předchozí smlouvy. Pojištěnec by měl mít právo kdykoli požádat o vystavení výkazu uvádějícího jím uplatněné nároky nebo skutečnost, že žádné nároky neuplatnil, ve vztahu k vozidlu nebo vozidlům pokrytým pojistnou smlouvou alespoň v průběhu předchozích pěti let smluvního vztahu. Pojišťovna nebo kterýkoli orgán případně ustanovený členskými státy za účelem poskytování povinného pojištění nebo vystavování uvedených výkazů by měl tento výkaz pojištěnci vystavit do patnácti dnů od podání žádosti.
- (20) Aby byla zajištěna řádná ochrana poškozených v důsledku dopravních nehod způsobených motorovými vozidly, neměly by členské státy dovolit pojišťovnám spoléhat na uplatňování spoluúčasti vůči poškozené straně.
- (24) Podle čl. 11 odst. 2 ve spojení s čl. 9 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech ⁽¹⁾ mohou poškozené strany zahájit soudní řízení proti poskytovateli pojištění občanskoprávní odpovědnosti v členském státě, v němž mají bydliště.
- (25) Jelikož směrnice 2000/26/ES byla přijata před přijetím nařízení (ES) č. 44/2001, které pro řadu členských států nahradilo Bruselskou úmluvu ze dne 27. září 1968 ve stejné věci, odkaz na tuto úmluvu v uvedené směrnici by měl být náležitě upraven.
- (26) Směrnice Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS, 88/357/EHS a 90/232/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změny směrnice 72/166/EHS

Směrnice 72/166/EHS se mění takto:

1. Ustanovení čl. 1 bodu 4 se mění takto:

a) první odrážka se nahrazuje tímto:

„— území státu, jehož poznávací značku vozidlo má, nehledě na to, zda uvedená poznávací značka je trvalá nebo dočasná nebo“;

b) doplňuje se nová odrážka, která zní:

„— pokud jsou vozidla bez poznávací značky nebo s poznávací značkou, která neodpovídá nebo přestala odpovídat vozidlu, a stala se účastníky nehody, území státu, v kterém k nehodě došlo, za účelem likvidace škody, jak stanoví první odrážka čl. 2 odst. 2 této směrnice nebo čl. 1 odst. 4 druhé směrnice Rady 84/5/EHS ze dne 30. prosince 1983 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel ^(*)“;

^(*) Úř. věst. L 8, 11.1.1984, s. 17.“

⁽¹⁾ Úř. věst. L 12, 16.1.2001, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2245/2004 (Úř. věst. L 381, 28.12.2004, s. 10).

(21) Právo odvolat se na pojistnou smlouvu a uplatnit nárok přímo vůči pojišťovně je velmi důležité pro ochranu poškozeného v důsledku jakékoli dopravní nehody motorového vozidla. Směrnice 2000/26/ES již poskytuje poškozeným v důsledku dopravních nehod, které se staly v členském státě jiném, než je členský stát, ve kterém má poškozená strana své bydliště, a které byly způsobeny použitím pojištěných vozidel majících obvyklé stanoviště v některém členském státě, právo uplatnit nárok přímo vůči pojišťovně, jež poskytuje odpovědné osobě pojistné krytí občanskoprávní odpovědnosti. S cílem usnadnit účinnou a rychlou likvidaci škody a pokud možno zamezit nákladným soudním řízením, by toto právo mělo být rozšířeno na poškozené v důsledku jakékoli dopravní nehody motorových vozidel.

(22) S cílem zdokonalit ochranu osob poškozených v důsledku dopravní nehody motorového vozidla by se měl postup „odůvodněné nabídky“ stanovený ve směrnici 2000/26/ES rozšířit na jakýkoli typ dopravní nehody motorového vozidla. Stejný postup by se měl obdobně použít v případech, kdy dopravní nehodu likviduje soustava národních kanceláří pojistitelů stanovených směrnicí 72/166/EHS.

(23) Aby poškozená strana mohla snadněji žádat o odškodnění, informační střediska zřízená v souladu se směrnicí 2000/26/ES by neměla být omezena na poskytování informací o dopravních nehodách upravených touto směrnicí, ale měla by být schopna poskytovat stejné druhy informací o jakékoli dopravní nehodě motorového vozidla.

2. V článku 2 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Členské státy upustí od vykonávání kontrol pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu vozidel, která mají obvyklé stanoviště na území jiného členského státu, jakož i vozidel, která mají obvyklé stanoviště na území třetí země, a vstupují na jejich území z území jiného členského státu. Mohou však provádět nesoustavné kontroly pojištění, pokud nejsou diskriminační a jsou prováděny v rámci kontroly, která není zaměřena výlučně na ověřování pojištění.“

3. Článek 4 se mění takto:

a) v písm. a) druhém pododstavci:

i) se první věta nahrazuje tímto:

„Členský stát, který takto postupuje, přijme potřebná opatření, aby zabezpečil, že bude vyplacena náhrada za jakoukoli věcnou škodu nebo škodu na zdraví způsobenou na jeho území a na území jiných členských států vozidly, která takovým osobám patří.“

ii) se poslední věta nahrazuje tímto:

„Předá Komisi seznam osob, které jsou osvobozeny od povinného pojištění, a orgánů nebo subjektů odpovědných za odškodnění. Komise tento seznam zveřejní.“

b) v písmenu b) se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„V tom případě členské státy zajistí, aby s vozidly uvedenými v prvním pododstavci tohoto písmene bylo zacházeno stejným způsobem jako s vozidly, pro které nebyla splněna pojistná povinnost podle čl. 3 odst. 1. Orgán pro odškodnění členského státu, v němž došlo k nehodě, tak bude mít nárok vůči záručnímu fondu podle čl. 1 odst. 4 směrnice 84/5/EHS v členském státě, kde má vozidlo své obvyklé stanoviště.“

Po uplynutí pěti let ode dne vstupu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/14/ES ze dne 11. května 2005, kterou se mění směrnice Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS, 88/357/EHS a 90/232/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (*), v platnost, poskytnou členské státy Komisi zprávu o provádění a praktickém uplatňování tohoto písmene. Jakmile Komise tyto zprávy přezkoumá a pokud tak uzná za vhodné, předá návrhy na nahrazení nebo zrušení této výjimky.

(*) Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 14.“

4. V článku 6 a čl. 7 odst. 1 se zrušují slova „nebo na mimoevropském území členského státu“.

Článek 2

Změny směrnice 84/5/EHS

Článek 1 směrnice 84/5/EHS se nahrazuje tímto:

„Článek 1

1. Pojištění uvedené v čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS musí povinně zahrnovat jak věcné škody, tak škody na zdraví.

2. Aniž jsou dotčeny případné vyšší záruky, které mohou členské státy stanovit, vyžaduje každý členský stát, aby pojištění bylo povinné alespoň v případě těchto částek:

a) u škody na zdraví, minimální částku krytí 1 000 000 EUR na každého poškozeného nebo 5 000 000 EUR na každý nárok, bez ohledu na počet poškozených;

b) při věcné škodě, 1 000 000 EUR na každý nárok, bez ohledu na počet poškozených.

V případě nutnosti mohou členské státy stanovit přechodné období v délce až pěti let ode dne provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/14/ES ze dne 11. května 2005, kterou se mění směrnice Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS, 88/357/EHS a 90/232/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES o pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (*), během něhož musí přizpůsobit své minimální částky krytí částkám uvedeným v tomto odstavci.

Členské státy, které stanoví přechodné období, o tom vyrozumějí Komisi a uvedou trvání tohoto období.

Do třiceti měsíců od provedení směrnice 2005/14/ES zvýší členské státy záruky alespoň na polovinu úrovní stanovených v tomto odstavci.

3. Každých pět let po vstupu směrnice 2005/14/ES v platnost nebo na konci přechodného období uvedeného v odstavci 2 se částky uvedené v daném odstavci přezkoumají v souladu s Evropským indexem spotřebitelských cen (EISC), jak je uvedeno v nařízení Rady (ES) č. 2494/95 ze dne 23. října 1995 o harmonizovaných indexech spotřebitelských cen (**).

Částky se automaticky upravují. Tyto částky se zvýší o procentuálně vyjádřenou změnu uvedenou v EISC pro příslušné období, tj. pět let bezprostředně předcházejících přezkumu, a zaokrouhlí se na násobek 10 000 EUR.

Komise sdělí upravené částky Evropskému parlamentu a Radě a zajistí jejich zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

4. Každý členský stát zřídí nebo pověří subjekt, jehož úkolem je poskytovat náhradu škody minimálně do výše povinného pojištění pro případ věcných škod nebo škod na zdraví způsobených nezjištěným vozidlem nebo vozidlem, u něhož nebyla splněna pojistná povinnost stanovená v odstavci 1.

Prvním pododstavcem není dotčeno právo členského státu považovat náhradu škody tímto subjektem za subsidiární nebo nesubsidiární a právo stanovit, jak se mají řešit nároky mezi tímto subjektem a osobou nebo osobami odpovědnými za nehodu a jinými pojišťovnami nebo orgány sociálního zabezpečení, jež mají povinnost odškodnit poškozeného v téže nehodě. Členské státy však nesmí tomuto subjektu dovolit vázat vyplacení náhrady škody na to, aby poškozený nějakou formou prokázal, že osoba, která je za škodu odpovědná, není schopna nebo odmítá zaplatit náhradu škody.

5. Poškozený může v každém případě uplatnit svůj nárok přímo vůči subjektu, který je na základě informace, jež mu na jeho žádost poškozený poskytne, povinen dát zdůvodněnou odpověď, pokud jde o výplatu případné náhrady škody.

Členské státy však mohou výplatu náhrady škody uvedeným subjektem vyloučit u osob, které do vozidla, jež věcnou škodu nebo škodu na zdraví způsobilo, dobrovolně nastoupily, jestliže tento subjekt může prokázat, že věděly, že vozidlo není pojištěné.

6. Členské státy mohou výplatu náhrady škody tímto subjektem omezit nebo vyloučit v případě věcné škody způsobené nezjištěným vozidlem.

Pokud však subjekt zaplatil náhradu za závažnou škodu na zdraví poškozeného v důsledku stejné nehody, při které byla způsobena věcná škoda nezjištěným vozidlem, členský stát nesmí vyloučit uhrazení náhrady věcné škody na základě toho, že totožnost vozidla nebyla zjištěna. Nicméně členské státy mohou stanovit spoluúčast poškozeného za věcnou škodu do výše 500 EUR.

Podmínky pro to, aby škody na zdraví byly pokládány za závažné, se určí v souladu s právními nebo správními předpisy členského státu, kde k nehodě dojde. V tomto ohledu mohou členské státy vzít mimo jiné v úvahu, zda úraz vyžadoval nemocniční ošetření.

7. Každý členský stát uplatňuje své právní a správní předpisy pro platbu náhrady subjektem, aniž tím je dotčena jiná praxe, která je pro poškozeného příznivější.

(*) Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 14.

(**) Úř. věst. L 257, 27.10.1995, s. 1. Nařízení ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).“

Článek 3

Změna směrnice 88/357/EHS

Druhá věta čl. 12a odst. 4 čtvrtého pododstavce směrnice 88/357/EHS se zrušuje.

Článek 4

Změny směrnice 90/232/EHS

Směrnice 90/232/EHS se mění takto:

1. V článku 1 se mezi první a druhý odstavec vkládá nový odstavec, který zní:

„Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že případné zákonné ustanovení nebo smluvní ujednání obsažené v pojistné smlouvě, které vylučuje cestující z pojistného krytí z toho důvodu, že věděli nebo měli vědět, že řidič vozidla byl v době nehody pod vlivem alkoholu nebo jiné omamné látky, se považuje za neplatné ve vztahu k nárokům takového cestujícího.“

2. Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 1a

Pojištění podle čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS kryje škodu na zdraví a věcnou škodu utrpěnou chodci, cyklisty a dalšími nemotorizovanými uživateli pozemních komunikací, kteří v důsledku nehody, jejímž účastníkem bylo motorové vozidlo, mají nárok na náhradu v souladu s vnitrostátními občanskoprávními předpisy. Tímto článkem není dotčena ani občanskoprávní odpovědnost, ani výše náhrady škody.“

3. V článku 2 se první odrážka nahrazuje tímto:

„— pokrývaly, na základě jediného pojistného a během celé doby trvání smlouvy, celé území Společenství, včetně případného období, během kterého zůstane vozidlo v jiných členských státech po dobu trvání smlouvy; a“;

4. Vkládají se nové články, které znějí:

nehody způsobené vozidlem krytým pojištěním podle ustanovení čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS.

„Článek 4a

1. Odchylně od druhé odrážky čl. 2 písm. d) směrnice 88/357/EHS (*), pokud je vozidlo odesláno z jednoho členského státu do jiného, se za členský stát, kde se nachází riziko, pokládá cílový členský stát, a to bezprostředně poté, co kupující převezme vozidlo, po dobu třiceti dnů, přestože vozidlo nebylo v cílovém členském státě řádně registrováno.

2. V případě, že se vozidlo během období uvedeného v odstavci 1 tohoto článku stalo účastníkem nehody, přičemž nebylo pojištěné, není subjekt podle čl. 1 odst. 4 směrnice 84/5/EHS v cílovém členském státě povinen poskytnout náhradu stanovenou v článku 1 uvedené směrnice.

Článek 4b

Členské státy zajistí právo pojištěnce kdykoli požádat o vystavení výkazu uvádějícího jím uplatněné nároky v rámci odpovědnosti za škody nebo skutečnost, že žádné takové nároky neuplatnil, ve vztahu k vozidlu nebo vozidlům krytým pojišťovací smlouvou, alespoň v průběhu předchozích pěti let smluvního vztahu. Pojišťovna nebo orgán případně ustanovený členským státem za účelem poskytování povinného pojištění nebo vystavování uvedených výkazů vystaví tento výkaz pojištěnci do patnácti dnů od podání žádosti.

Článek 4c

Pojišťovny nespolehají na spoluúčast poškozeného účastníka nehody, pokud jde o pojištění podle čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS.

Článek 4d

Členské státy zajistí, aby poškození účastníci nehod způsobených vozidlem krytým pojištěním podle ustanovení čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS měli přímý nárok vůči pojišťovně pojišťující osobu, která odpovídá za škodu, pro případ občanskoprávní odpovědnosti.

Článek 4e

Členské státy zavedou postup stanovený v čl. 4 odst. 6 směrnice 2000/26/ES (**) pro likvidaci škod vzniklých z případné

V případě nehod, jež lze likvidovat prostřednictvím soustavy národních kanceláří pojišťitelů podle čl. 2 odst. 2 směrnice 72/166/EHS, zavedou členské státy stejný postup jako v čl. 4 odst. 6 směrnice 2000/26/ES. Pro účely použití tohoto postupu se jakýmkoli odkazem na pojišťovny rozumí odkaz na národní kanceláře pojišťitelů vymezené v čl. 1 odst. 3 směrnice 72/166/EHS.

(*) Druhá směrnice Rady 88/357/EHS ze dne 22. června 1988 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého pojištění jiného než životního, kterou se stanoví opatření k usnadnění účinného výkonu volného pohybu služeb (Úř. věst. L 172, 4.7.1988, s. 1). Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES (Úř. věst. L 181, 20.7.2000, s. 65).

(**) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/26/ES ze dne 16. května 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel (čtvrtá směrnice o pojištění motorových vozidel) (Úř. věst. L 181, 20.7.2000, s. 65).“

5. V článku 5 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Členské státy zajistí, aniž jsou tím dotčeny jejich závazky podle směrnice 2000/26/ES, aby informační střediska zřízená nebo schválená v souladu s článkem 5 této směrnice poskytovala informace stanovené v tomto článku jakémukoli účastníkovi dopravní nehody způsobené vozidlem krytým pojištěním podle čl. 3 odst. 1 směrnice 72/166/EHS.“

Článek 5

Změny směrnice 2000/26/ES

Směrnice 2000/26/ES se mění takto:

1. Vkládá se bod odůvodnění 16a, který zní:

„(16a) Podle čl. 11 odst. 2 ve spojení s čl. 9 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (*) mohou poškozené strany zahájit soudní řízení proti poskytovateli pojištění občanskoprávní odpovědnosti v členském státě, v němž mají bydliště.

(*) Úř. věst. L 12, 16.1.2001, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2245/2004 (Úř. věst. L 381, 28.12.2004, s. 10).“

2. V článku 4 se odstavec 8 nahrazuje tímto:

„8. Jmenování škodního zástupce samo o sobě nepředstavuje otevření pobočky ve smyslu čl. 1 písm. b) směrnice 92/49/EHS a škodní zástupce není považován za provozovnu ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 88/357/EHS ani

— za provozovnu ve smyslu Bruselské úmluvy ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (*) – ve vztahu k Dánsku,

— za provozovnu ve smyslu nařízení (ES) č. 44/2001 – ve vztahu k ostatním členským státům.

(*) Úř. věst. C 27, 26.1.1998, s. 1 (konsolidované znění).“

3. V čl. 5 odst. 1 písm. a) se zrušuje bod 2 ii).

4. Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 6a

Centrální orgán

Členské státy přijmou veškerá náležitá opatření, která včas umožní poškozeným, jejich pojistitelům nebo jejich právním zástupcům přístup k základním údajům nezbytným pro urovnání nároků.

Tyto základní údaje jsou v případě potřeby dostupné v elektronické formě v centrální evidenci v každém členském státě a účastníci případu k nim mají přístup na svou vlastní žádost.“

Článek 6

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 11 června 2007. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení.

Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy mohou v souladu se Smlouvou zachovat nebo uvést v účinnost předpisy, které jsou výhodnější pro poškozeného než předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí.

3. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 7

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské Unie*.

Článek 8

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

Ve Štrasburku dne 11. května 2005.

Za Evropský parlament

předseda

J. P. BORRELL FONTELLES

Za Radu

předseda

N. SCHMIT

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2005/29/ES**ze dne 11. května 2005****o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách)****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Podle čl. 153 odst. 1 a odst. 3 písm. a) Smlouvy má Společenství přispívat k dosažení vysoké úrovně ochrany spotřebitele prostřednictvím opatření přijatých podle článku 95 Smlouvy.

(2) V souladu s čl. 14 odst. 2 Smlouvy zahrnuje vnitřní trh prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží a služeb a svoboda usazování. Rozvíjení poctivých obchodních praktik v prostoru bez vnitřních hranic je zásadní pro podporu rozvoje přeshraničních činností.

(3) Právní předpisy členských států týkající se nekalých obchodních praktik vykazují značné rozdíly, jež mohou vést k výrazným narušením hospodářské soutěže a překážkám řádného fungování vnitřního trhu. V oblastech

reklamy stanoví směrnice Rady 84/450/EHS ze dne 10. září 1984 o klamavé a srovnávací reklamě ⁽³⁾ minimální kritéria pro harmonizaci právních předpisů týkajících se klamavé reklamy, ale nebrání členským státům zachovat nebo přijmout opatření, která poskytnou spotřebiteli rozsáhlejší ochranu. Výsledkem jsou značné rozdíly v právních předpisech členských států týkajících se klamavé reklamy.

(4) Tyto rozdíly vytvářejí mnoho překážek postihujících podniky a spotřebitele a vedou k nejistotě, jaké vnitrostátní předpisy se uplatňují na nekalé obchodní praktiky poškozující ekonomické zájmy spotřebitelů. Tyto překážky zvyšují náklady podniků při využívání svobod vnitřního trhu, zejména pokud se chtějí zapojit do přeshraničního uvádění na trh, reklamních kampaní a podpory prodeje. Takové překážky rovněž vyvolávají nejistotu spotřebitelů ohledně jejich práv a podkopávají jejich důvěru ve vnitřní trh.

(5) Při neexistenci jednotných pravidel na úrovni Společenství jsou překážky pro volný pohyb služeb a zboží přes hranice a svobodu usazování s ohledem na judikaturu Soudního dvora Evropských společenství přípustné tam, kde usilují o ochranu uznávaných cílů veřejného zájmu a jsou ve vztahu k nim přiměřené. S ohledem na cíle Společenství vymezené v ustanoveních Smlouvy a v sekundárním právu Společenství o svobodě pohybu a v souladu s politikou Komise pro obchodní komunikaci, jak je vymezena ve sdělení Komise „Následné hodnocení zelené knihy o obchodní komunikaci na vnitřním trhu“, by měly být tyto překážky odstraněny. Tyto překážky lze odstranit pouze zavedením jednotných pravidel na úrovni Společenství, která stanoví vysokou míru ochrany spotřebitele, a vyjasněním některých právních pojmů na úrovni Společenství v rozsahu nezbytném pro řádné fungování vnitřního trhu a pro splnění požadavku právní jistoty.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 108, 30.4.2004, s. 81.

⁽²⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 20. dubna 2004 (Úř. věst. C 104 E, 30.4.2004, s. 260), společný postoj Rady ze dne 15. listopadu 2004 (Úř. věst. C 38 E, 15.2.2005, s. 1), postoj Evropského parlamentu ze dne 24. února 2005 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 12. dubna 2005.

⁽³⁾ Úř. věst. L 250, 19.9.1984, s. 17. Směrnice ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/55/ES (Úř. věst. L 290, 23.10.1997, s. 18).

- (6) Tato směrnice proto sblíží právní předpisy členských států o nekalých obchodních praktikách včetně klamavé reklamy, jež přímo poškozují ekonomické zájmy spotřebitelů, a tím nepřímo poškozují ekonomické zájmy oprávněných soutěžitelů. V souladu se zásadou proporcionality chrání tato směrnice spotřebitele před následky nekalých obchodních praktik, jsou-li závažné, avšak současně připouští, že v některých případech může být dopad na spotřebitele zanedbatelný. Nevztahuje se na vnitrostátní právní předpisy, které se týkají nekalých obchodních praktik poškozujících pouze ekonomické zájmy soutěžitelů nebo které se týkají obchodování mezi obchodníky, ani se jich nedotýká; při plném respektování zásady subsidiarity budou členské státy, pokud se tak rozhodnou, moci i nadále regulovat tyto praktiky v souladu s právem Společenství. Tato směrnice se rovněž nevztahuje na ustanovení směrnice 84/450/EHS o reklamě, která je klamavá pro podniky, avšak není klamavá pro spotřebitele, a o srovnávací reklamě, ani jí uvedená ustanovení nejsou dotčena. Tato směrnice se rovněž nedotýká uznávaných reklamních a obchodních praktik, například oprávněného umístění produktu, snahy o odlišení značky nebo nabídky pobídek, které mohou oprávněně ovlivnit vnímání produktu spotřebiteli a ovlivnit jejich chování, aniž by byla narušena jejich schopnost učinit informované rozhodnutí.
- (7) Tato směrnice upravuje obchodní praktiky, které přímo ovlivňují rozhodnutí spotřebitele o obchodní transakci týkající se produktů. Neupravuje obchodní praktiky, jež se uskutečňují převážně za jiným účelem, jako je například obchodní komunikace zaměřená na investory, jako jsou výroční zprávy a podnikové propagační publikace. Neupravuje právní požadavky na vkus a slušnost, které jsou v jednotlivých členských státech značně rozdílné. Obchodní praktiky, jako je nevyžádaný pouliční prodej, mohou být v členských státech z kulturních důvodů nežádoucí. Členské státy by proto měly mít možnost na svém území zachovat zákaz obchodních praktik v souladu s právem Společenství z důvodu vkusu a slušnosti i u praktik, které neomezují svobodnou volbu spotřebitelů. Při uplatňování této směrnice, a zejména jejích obecných ustanovení, je třeba brát plně v úvahu souvislosti daného jednotlivého případu.
- (8) Tato směrnice přímo chrání ekonomické zájmy spotřebitele před nekalými obchodními praktikami vůči spotřebitelům. Tím také nepřímo chrání oprávněné podniky před soutěžiteli, kteří nedodržují pravidla této směrnice, a zaručuje korektní hospodářskou soutěž v oblastech jí koordinovaných. Je zřejmé, že existují jiné obchodní praktiky, jež sice nepoškozují spotřebitele, ale mohou poškozovat soutěžitele a zákazníky z řad podniků. Komise by měla pečlivě posuzovat potřebu akce Společenství v oblasti nekalé hospodářské soutěže nad rámec této směrnice a v případě nutnosti vypracovat legislativní návrh zahrnující další hlediska nekalé hospodářské soutěže.
- (9) Touto směrnicí není dotčeno uplatňování individuálních nároků, které vznášejí osoby poškozené nekalými obchodními praktikami. Rovněž jí nejsou dotčena pravidla Společenství a vnitrostátní pravidla smluvního práva, práv duševního vlastnictví, zdravotní nezávadnosti a bezpečnosti produktů, podmínek pro usazování a režimů vydávání povolení, včetně pravidel, jež se v souladu s právem Společenství vztahují na sázkové činnosti, ani pravidla Společenství pro hospodářskou soutěž a vnitrostátní předpisy je provádějící. Členské státy tak budou moci zachovat nebo zavést omezení a zákazy obchodních praktik z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti spotřebitelů na svém území bez ohledu na sídlo obchodníka, například ve vztahu k alkoholu, tabáku nebo léčivům. Finanční služby a nemovitý majetek vyžadují pro svou složitost a vážná rizika plynoucí z jejich podstaty podrobné požadavky včetně stanovení pozitivních povinností obchodníků. Z tohoto důvodu není v oblasti finančních služeb a nemovitostí touto směrnicí dotčeno právo členských států překročit při ochraně ekonomických zájmů spotřebitelů její rámec. Není vhodné zde upravovat vydávání osvědčení a stanovení ryzosti předmětů z drahých kovů.
- (10) Je nutné zajistit soulad mezi touto směrnicí a stávajícím právem Společenství, zejména pokud se předpisy týkající se nekalých obchodních praktik vztahují na konkrétní odvětví. Tato směrnice proto mění směrnici 84/450/EHS, směrnici Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES ze dne 20. května 1997 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku ⁽¹⁾, směrnici Evropského parlamentu a Rady 98/27/ES ze dne 19. května 1998 o žalobách na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů ⁽²⁾ a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/65/ES ze dne 23. září 2002 o uvádění finančních služeb pro spotřebitele na trh na dálku ⁽³⁾. Tato směrnice se proto použije, pouze pokud neexistují zvláštní právní předpisy Společenství upravující konkrétní hlediska nekalých

(1) Úř. věst. L 144, 4.6.1997, s. 19. Směrnice ve znění směrnice 2002/65/ES (Úř. věst. L 271, 9.10.2002, s. 16).

(2) Úř. věst. L 166, 11.6.1998, s. 51. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2002/65/ES.

(3) Úř. věst. L 271, 9.10.2002, s. 16.

- obchodních praktik, například požadavky na informovanost a pravidla upravující způsob předkládání informací spotřebiteli. Zajišťuje ochranu spotřebitelů tam, kde na úrovni Společenství neexistují žádné zvláštní odvětvové právní předpisy, a zakazuje obchodníkům vytvářet klamnou představu o povaze produktů. Toto je zejména důležité u složitých produktů s vysokou mírou rizika pro spotřebitele, například některých produktů finančních služeb. Směrnice následně doplňuje *acquis communautaire* platné pro obchodní praktiky poškozující ekonomické zájmy spotřebitelů.
- (11) Vysoká úroveň sjednocení dosažená sbližováním vnitrostátních právních předpisů prostřednictvím této směrnice vytváří vysokou společnou úroveň ochrany spotřebitele. Tato směrnice zavádí jednotný obecný zákaz těch nekalých obchodních praktik, které narušují ekonomické chování spotřebitelů. Rovněž stanoví pravidla pro agresivní obchodní praktiky, které dosud nejsou na úrovni Společenství upraveny.
- (12) Harmonizace značně zvýší právní jistotu spotřebitelů i podniků. Spotřebitelé i podniky se budou moci spolehnout na jednotný právní rámec vycházející z jasně vymezených právních pojmů upravujících veškerá hlediska nekalých obchodních praktik v celé Evropské unii. Výsledkem bude odstranění překážek vyplývajících z rozdílnosti předpisů o nekalých obchodních praktikách poškozujících ekonomické zájmy spotřebitele a umožnění dosažení vnitřního trhu v této oblasti.
- (13) Pro dosažení cíle Společenství pomocí odstranění překážek vnitřního trhu je nutné nahradit stávající rozdílná obecná ustanovení a právní zásady členských států. Jednotný a společný obecný zákaz stanovený touto směrnicí se proto vztahuje na nekalé obchodní praktiky, které narušují ekonomické chování spotřebitelů. Za účelem podpory důvěry spotřebitele by se obecný zákaz měl vztahovat rovněž na nekalé obchodní praktiky jak mimo smluvní vztah mezi obchodníkem a spotřebitelem, tak i po uzavření smlouvy nebo během jejího plnění. Obecný zákaz je vypracován na základě pravidel pro dva nejběžnější typy obchodních praktik, totiž klamavé obchodní praktiky a agresivní obchodní praktiky.
- (14) Je žádoucí, aby klamavé obchodní praktiky zahrnovaly i takové praktiky, včetně klamavé reklamy, jež uvedením spotřebitele v omyl brání tomu, aby uskutečnil informovanou, a tedy účelnou volbu. V souladu s právními předpisy a zvyklostmi členských států v oblasti klamavé reklamy dělí tato směrnice klamavé praktiky na klamavá jednání a klamavá opomenutí. Ve vztahu k opomenutí stanoví tato směrnice určitý počet zásadních informací, které potřebuje spotřebitel znát, aby mohl učinit informované rozhodnutí o obchodní transakci. Tyto informace nemusí být uvedeny ve všech reklamách, ale jen v těch, kde obchodník vyzývá ke koupi, což je pojem jasně vymezený v této směrnicí. Přístup úplné harmonizace přijatý v této směrnicí nebrání členským státům stanovit ve vnitrostátním právu hlavní znaky konkrétních produktů, jako jsou například sběratelské předměty nebo elektrospotřebiče, jejichž opomenutí by při výzvě ke koupi bylo podstatné. Záměrem této směrnice není omezit volbu spotřebitele zákazem reklamy na produkty vypadající podobně jako jiné produkty, nemate-li taková podobnost spotřebitele, pokud jde o obchodní původ produktu, a není-li tedy klamavá. Touto směrnicí by neměly být dotčeny stávající právní předpisy Společenství, jež členským státům výslovně ponechávají výběr z několika možností úpravy ochrany spotřebitelů v oblasti obchodních praktik. Touto směrnicí by zejména neměl být dotčen čl. 13 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací ⁽¹⁾.
- (15) Pokud právní předpisy Společenství stanoví požadavky na informace pro obchodní komunikaci, reklamu a uvádění na trh, jsou tyto informace pokládány za podstatné podle této směrnice. Členské státy budou moci zachovat nebo doplnit požadavky na informace, které se týkají smluvního práva a mají dopad na smluvní právo, pokud to umožňují ustanovení stávajících právních nástrojů Společenství o minimální harmonizaci. Příloha II uvádí demonstrativní výčet těchto požadavků na informace v *acquis*. Při úplné harmonizaci na základě této směrnice se za podstatné ve smyslu čl. 7 odst. 5 této směrnice pokládají pouze informace požadované právními předpisy Společenství. Pokud členské státy zavedly požadavky na informace nad rámec stanovený právem Společenství na základě ustanovení o minimální harmonizaci, nebude opomenutí těchto dodatečných informací pokládáno za klamavé opomenutí podle této směrnice. Členské státy však budou moci zachovat nebo zavést pro zajištění vyšší míry ochrany individuálních smluvních práv spotřebitelů přísnější předpisy v souladu s právními předpisy Společenství, pokud to ustanovení právních předpisů Společenství o minimální harmonizaci umožňují.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37.

- (16) Ustanovení o agresivních obchodních praktikách by se měla vztahovat na takové praktiky, které výrazně narušují možnost svobodné volby spotřebitelů. Jsou to praktiky, které používají obtěžování, donucování včetně použití fyzické síly a nepatřičné ovlivňování.
- (17) Pro zajištění vyšší právní jistoty je žádoucí určit takové obchodní praktiky, jež jsou za všech okolností nekalé. Příloha I proto uvádí taxativní výčet všech takových praktik. Pouze tyto obchodní praktiky lze pokládat za nekalé, aniž by bylo třeba provádět hodnocení jednotlivých případů podle článků 5 až 9. Tento seznam lze změnit pouze revizí této směrnice.
- (18) Je vhodné chránit před nekalými obchodními praktikami všechny spotřebitele; nicméně Soudní dvůr při rozhodování ve věcech týkajících se reklamy od přijetí směrnice 84/450/EHS shledal nezbytným posuzovat vliv na pomyslného běžného spotřebitele. Tato směrnice, v souladu se zásadou proporcionality a pro zajištění účinné ochrany v ní obsažené, vychází z pojmu průměrného spotřebitele, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory, jak je vykládán Soudním dvorem; tato směrnice však obsahuje také ustanovení, jejichž účelem je předcházet zneužívání spotřebitelů, kteří jsou svým charakterem obzvláště zranitelní nekalými obchodními praktikami. Zaměřuje-li se určitá obchodní praktika na určitou skupinu spotřebitelů, jako jsou například děti, je žádoucí, aby se dopad takové obchodní praktiky hodnotil z pohledu průměrného člena dané skupiny. Proto je vhodné zařadit do seznamu praktik, jež jsou za všech okolností nekalé, ustanovení, které, aniž by ukládalo obecný zákaz reklamy zaměřené na děti, chrání děti před přímým naváděním k nákupu. Pojem průměrného spotřebitele není statistickým pojmem. Pro stanovení typické reakce průměrného spotřebitele v daném případě budou muset vnitrostátní soudy a orgány vycházet z vlastního úsudku, s přihlédnutím k judikatuře Soudního dvora.
- (19) Pokud určité vlastnosti, jako je například věk, fyzická nebo duševní slabost nebo důvěřivost, vedou k snadnějšímu ovlivnění spotřebitelů obchodními praktikami nebo propagací produktů a pokud taková praktika může narušit ekonomické chování pouze u těchto spotřebitelů způsobem, který může obchodník rozumně očekávat, je vhodné zajistit přiměřenou ochranu těchto spotřebitelů posuzováním dané praktiky z pohledu průměrného člena této skupiny.
- (20) Je vhodné stanovit úlohu kodexu chování, který obchodníkům umožní účinně uplatňovat zásady této směrnice v konkrétních hospodářských oblastech. Existují-li v určitém odvětví zvláštní závazné požadavky upravující chování obchodníků, je vhodné, aby rovněž zahrnovaly požadavky na náležitou profesionální péči v daném odvětví. Kontrola vykonávaná držiteli kodexu na vnitrostátní úrovni nebo úrovni Společenství zaměřená na potírání nekalých obchodních praktik může zamezit podávání návrhů na zahájení správního nebo soudního řízení, a proto je třeba ji podporovat. Pro dosažení vysoké úrovně ochrany spotřebitele by spotřebitelské organizace mohly být informovány a zapojeny do vypracování kodexů chování.
- (21) Osoby nebo organizace považované vnitrostátním právem za ty, které mají oprávněný zájem na této záležitosti, musí mít právní prostředky pro zahájení řízení proti nekalým obchodním praktikám buď u soudu, nebo u správního orgánu, který má pravomoc rozhodovat o stížnostech nebo dát podnět k příslušnému soudnímu řízení. Ačkoli stanovení důkazního břemene přísluší vnitrostátním právu, je vhodné umožnit soudům a správním orgánům, aby od obchodníků požadovaly prokázání správnosti jejich skutkových tvrzení.
- (22) Je nutné, aby členské státy stanovily sankce za porušení ustanovení této směrnice a zajistily jejich vymahatelnost. Tyto sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.
- (23) Jelikož cílů této směrnice, totiž odstranění překážek fungování vnitřního trhu představovaných vnitrostátními právními předpisy o nekalých obchodních praktikách a zajištění vysoké společné úrovně ochrany spotřebitele prostřednictvím sbližování právních a správních předpisů členských států o nekalých obchodních praktikách, nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro odstranění překážek vnitřního trhu a dosažení vysoké společné úrovně ochrany spotřebitele.
- (24) Je vhodné tuto směrnici přezkoumat, aby bylo zajištěno, že překážky vnitřnímu trhu byly řešeny a že bylo dosaženo vysoké úrovně ochrany spotřebitele. Přezkum by mohl vést k návrhu Komise na změnu této směrnice, který by mohl zahrnovat omezené prodloužení odchylky v čl. 3 odst. 5, nebo ke změnám jiných právních předpisů týkajících

se ochrany spotřebitele, odrážejícím závazek vyplývající ze strategie Komise pro politiku ochrany spotřebitele, jímž je přezkum stávajícího *acquis* s cílem dosáhnout vysoké společné úrovně ochrany spotřebitele.

- (25) Tato směrnice ctí základní práva a zachovává zásady uznané zejména v Listině základních práv Evropské unie,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA 1

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Účel

Účelem této směrnice je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu a dosáhnout vysoké úrovně ochrany spotřebitele sblížením právních a správních předpisů členských států týkajících se nekalých obchodních praktik, které poškozují ekonomické zájmy spotřebitelů.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- a) „spotřebitelem“ fyzická osoba, jež v obchodních praktikách spadajících do oblasti působnosti této směrnice jedná za účelem, který nelze považovat za provozování jejího obchodu, živnosti nebo řemesla anebo výkonu jejího svobodného povolání;
- b) „obchodníkem“ fyzická nebo právnická osoba, jež v obchodních praktikách spadajících do oblasti působnosti této směrnice jedná za účelem, který lze považovat za provozování jejího obchodu, živnosti nebo řemesla anebo výkonu jejího svobodného povolání, a kdokoli, kdo jedná jménem obchodníka nebo v jeho zastoupení;
- c) „produktem“ zboží nebo služby včetně nemovitosti, práva a závazku;
- d) „obchodními praktikami vůči spotřebiteli“ (dále také jen „obchodní praktiky“) jednání, opomenutí, chování nebo prohlášení, obchodní komunikace včetně reklamy a uvedení na trh ze strany obchodníka přímo související s propagací, prodejem nebo dodáním produktu spotřebiteli;
- e) „podstatným narušením ekonomického chování spotřebitele“ použití obchodní praktiky, která významně zhoršuje schopnost spotřebitele učinit informované rozhodnutí, což vede k tomu, že učiní rozhodnutí o obchodní transakci, které by jinak neučinil;
- f) „kodexem chování“ dohoda nebo soubor pravidel, který není uložen právním nebo správním předpisem členského státu a který vymezuje chování obchodníků, kteří se zaváží k jeho dodržování, v souvislosti s jednou nebo více obchodními praktikami nebo odvětvími podnikání;
- g) „držitelem kodexu“ subjekt, včetně obchodníka nebo skupiny obchodníků, který odpovídá za vypracování a revizi kodexu chování nebo za dohled nad jeho dodržováním těmi, kdo se jím zavázali řídit;
- h) „náležitou profesionální péčí“ úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od obchodníka ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti obchodníkovy činnosti;
- i) „výzvou ke koupi“ obchodní komunikace, která uvádí základní znaky produktu a cenu způsobem vhodným pro použitý typ obchodní komunikace, a umožňuje tak spotřebiteli uskutečnit koupi;
- j) „nepatřičným ovlivňováním“ využívání pozice síly vůči spotřebiteli k činění nátlaku, a to i bez použití fyzické síly nebo hrozby jejího použití, způsobem, který významně omezuje schopnost spotřebitele učinit informované rozhodnutí;
- k) „rozhodnutím o obchodní transakci“ rozhodnutí spotřebitele o tom, zda, jak a za jakých podmínek produkt koupí, zaplatí za něj najednou nebo částečně, ponechá si jej nebo se jej zbaví anebo ve vztahu k němu uplatní právo vyplývající ze smlouvy, ať již se spotřebitel rozhodne jednat nebo zdržet se jednání;
- l) „regulovanou profesí“ odborná činnost nebo skupina odborných činností, u kterých je přístup k nim, jejich výkon nebo určitý způsob jejich výkonu přímo nebo nepřímo podmíněn zvláštní odbornou způsobilostí stanovenou právními nebo správními předpisy.

Článek 3**Oblast působnosti**

1. Tato směrnice se vztahuje na nekalé obchodní praktiky vůči spotřebitelům, jak je stanoveno v článku 5, před obchodní transakcí týkající se produktu, v jejím průběhu a po ní.

2. Touto směrnicí není dotčeno smluvní právo, zejména pravidla týkající se platnosti, vzniku nebo účinků smlouvy.

3. Touto směrnicí nejsou dotčena pravidla Společenství ani vnitrostátní pravidla týkající se zdravotní nezávadnosti a bezpečnosti produktů.

4. V případě rozporu mezi ustanoveními této směrnice a jinými pravidly Společenství, která upravují určité aspekty nekalých obchodních praktik, jsou tato jiná pravidla Společenství pro tyto určité aspekty rozhodná a použijí se.

5. Po dobu šesti let ode dne 12.6.2007 mohou členské státy v oblasti harmonizované touto směrnicí i nadále uplatňovat vnitrostátní předpisy, které stanoví více omezení nebo požadavků než tato směrnice a kterými se provádějí směrnice obsahující ustanovení o minimální harmonizaci. Tato opatření musí být zásadní pro zajištění náležité ochrany spotřebitelů před nekalými obchodními praktikami a musí být přiměřená pro dosažení tohoto cíle. Přezkum podle článku 18 může zahrnovat návrh na prodloužení této odchylky o další omezenou dobu, bude-li to pokládáno za vhodné.

6. Členské státy neprodleně oznámí Komisi veškeré vnitrostátní předpisy uplatňované na základě odstavce 5.

7. Touto směrnicí nejsou dotčena pravidla určující příslušnost soudů.

8. Touto směrnicí nejsou dotčeny žádné podmínky pro usazování nebo režimy vydávání osvědčení ani deontologické kodexy chování nebo jiná zvláštní pravidla, která se vztahují na regulované profese v zájmu udržování vysokých profesních standardů osobami vykonávajícími tyto profese a které mohou členské státy v souladu s právem Společenství osobám vykonávajícím tyto profese uložit.

9. Ve vztahu k „finančním službám“ vymezeným ve směrnici 2002/65/ES a k nemovitostem mohou členské státy uložit požadavky, které obsahují více omezení nebo požadavků než tato směrnice v oblasti, kterou sbližuje.

10. Tato směrnice se nevztahuje na uplatňování právních a správních předpisů členských států, které se týkají vydávání osvědčení a stanovení ryzosti předmětů z drahých kovů.

Článek 4**Vnitřní trh**

Členské státy neomezí svobodu poskytování služeb ani volný pohyb zboží z důvodů spadajících do oblasti, kterou tato směrnice sbližuje.

KAPITOLA 2**NEKALÉ OBCHODNÍ PRAKTIKY****Článek 5****Zákaz nekalých obchodních praktik**

1. Nekalé obchodní praktiky jsou zakázány.

2. Obchodní praktika je nekalá, pokud

a) je v rozporu s požadavky náležité profesionální péče

a

b) podstatně narušuje nebo je schopná podstatně narušit ekonomické chování průměrného spotřebitele, který je jejímu působení vystaven nebo kterému je určena, nebo průměrného člena skupiny, pokud se obchodní praktika zaměřuje na určitou skupinu spotřebitelů, ve vztahu k danému produktu.

3. Obchodní praktiky, jež mohou podstatně narušit ekonomické chování pouze určité jednoznačně vymežitelné skupiny spotřebitelů, kteří jsou z důvodu duševní nebo fyzické slabosti, věku nebo důvěřivosti zvlášť zranitelní takovou praktikou nebo produktem, který propaguje, způsobem, který může obchodník rozumně očekávat, se hodnotí z pohledu průměrného člena dané skupiny. Tím nejsou dotčeny běžné a oprávněné reklamní praktiky zvlečených prohlášení nebo prohlášení, která nejsou míněna doslovně.

4. Obchodní praktiky jsou nekalé zejména tehdy, jsou-li

a) klamavé ve smyslu článků 6 a 7

nebo

b) agresivní ve smyslu článků 8 a 9.

5. V příloze I je uveden výčet obchodních praktik, které jsou považovány za nekalé za všech okolností. Tento jednotný výčet platí ve všech členských státech a může být změněn pouze revizí této směrnice.

Oddíl 1

Klamavé obchodní praktiky

Článek 6

Klamavá jednání

1. Obchodní praktika je považována za klamavou, pokud obsahuje nesprávné informace, a je tedy nepravdivá, nebo pokud jakýmkoli způsobem, včetně celkového předvedení, uvádí nebo je schopná uvést průměrného spotřebitele v omyl ve vztahu k jednomu nebo k více z níže uvedených bodů, i když informace jsou věcně správné, což v obou případech vede nebo může vést k rozhodnutí spotřebitele o obchodní transakci, které by jinak neučinil:

a) existence nebo podstata produktu;

b) hlavní znaky produktu, jako je jeho dostupnost, výhody, rizika, provedení, složení, příslušenství, poprodejní služby zákazníkům a vyřizování reklamací a stížností, výrobní postup a datum výroby nebo dodání, způsob dodání, způsobilost k účelu použití, možnosti použití, množství, specifikace, zeměpisný nebo obchodní původ, očekávané výsledky jeho použití nebo výsledky a podstatné části zkoušek nebo kontrol provedených na produktu;

c) rozsah závazků obchodníka, motivy pro obchodní praktiku a podstata prodejního postupu, prohlášení nebo symbol týkající se přímého nebo nepřímého sponzorování nebo schválení obchodníka nebo produktu;

d) cena nebo způsob výpočtu ceny anebo existence konkrétní cenové výhody;

e) nutnost servisu, náhradních dílů, výměny nebo opravy;

f) podstata, charakteristické rysy a práva obchodníka nebo jeho zástupce, například jeho totožnost a majetek, způsobilost, postavení, schválení, přidružení nebo vztahy, práva průmyslového, obchodního nebo duševního vlastnictví nebo jeho ocenění a vyznamenání;

g) práva spotřebitele, včetně práva na náhradní dodání nebo vrácení kupní ceny podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ze dne 25. května 1999 o určitých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží ⁽¹⁾, nebo rizika, kterým může být vystaven.

2. Obchodní praktika je rovněž považována za klamavou, pokud ve věcných souvislostech, s přihlédnutím ke všem jejím rysům a okolnostem, vede nebo může vést k tomu, že průměrný spotřebitel učiní rozhodnutí o obchodní transakci, které by jinak neučinil, a zahrnuje:

a) jakékoli uvádění produktu na trh, včetně srovnávací reklamy, které vede k záměně s jinými produkty, ochrannými známkami, obchodními firmami nebo jinými rozlišovacími znaky jiného soutěžitele;

b) skutečnost, že obchodník nedodrжуje závazky obsažené v kodexu chování, k jejichž dodržování se zavázal, pokud

i) se nejedná o záměr závazku, ale o jednoznačný závazek, který lze ověřit,

a

ii) obchodník v obchodní praxi uvádí, že je vázán kodexem.

Článek 7

Klamavá opomenutí

1. Obchodní praktika je považována za klamavou, pokud ve svých věcných souvislostech a s přihlédnutím ke všem jejím rysům, okolnostem a omezením sdělovacího prostředku opomene uvést závažné informace, které v dané souvislosti průměrný spotřebitel potřebuje pro rozhodnutí o obchodní transakci, čímž způsobí nebo může způsobit, že průměrný spotřebitel učiní rozhodnutí o obchodní transakci, které by jinak neučinil.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 171, 7.7.1999, s. 12.

2. Za klamavé opomenutí je také považováno, pokud obchodník závažné informace uvedené v odstavci 1 zatají nebo poskytne nejasným, nesrozumitelným nebo dvojznačným způsobem nebo v nevhodný čas vzhledem k okolnostem popsáním v uvedeném odstavci anebo neuvede obchodní záměr obchodní praktiky, není-li patrný ze souvislosti a pokud to v obou případech vede nebo může vést k rozhodnutí spotřebitele o obchodní transakci, které by jinak neučinil.

3. Pokud sdělovací prostředek, jímž se obchodní praktika šíří, klade omezení na prostor a čas, je třeba při rozhodování o tom, zda došlo k opomenutí informací, vzít v úvahu tato omezení i veškerá opatření, která obchodník přijal k zajištění přístupu spotřebitelů k informacím jinými prostředky.

4. V případě výzvy ke koupi se za závažné považují tyto informace, nejsou-li patrné ze souvislosti:

- a) hlavní znaky produktu v rozsahu odpovídajícím danému sdělovacímu prostředku a produktu;
- b) adresa a totožnost obchodníka, například jeho obchodní firma, a případně adresa a totožnost obchodníka, jehož jménem jedná;
- c) cena včetně daní, nebo pokud z povahy produktu vyplývá, že cenu nelze rozumně stanovit předem, způsob jejího výpočtu, a případně i veškeré další poplatky za dopravu, dodání nebo poštovné, nebo pokud tyto poplatky nelze rozumně stanovit předem, skutečnost, že k ceně mohou být účtovány takové další poplatky;
- d) ujednání o platebních podmínkách, dodání, plnění a vyřizování reklamací a stížností, pokud se odchylují od požadavků náležité profesionální péče;
- e) u produktů a obchodních transakcí, u kterých existuje právo na odstoupení nebo zrušení, existence takového práva.

5. Požadavky na informace stanovené právními předpisy Společenství v souvislosti s obchodní komunikací, včetně reklamy a uvádění na trh, jejichž demonstrativní výčet je uveden v příloze II, jsou považovány za podstatné.

Oddíl 2

Agresivní obchodní praktiky

Článek 8

Agresivní obchodní praktiky

Obchodní praktika je považována za agresivní, pokud ve svých věcných souvislostech a s přihlédnutím ke všem jejím rysům a okolnostem obtěžováním, donucováním včetně použití fyzické síly nebo nepatřičným ovlivňováním výrazně zhoršuje nebo může výrazně zhoršit svobodnou volbu nebo chování průměrného spotřebitele ve vztahu k produktu, čímž způsobí nebo může způsobit, že spotřebitel učiní rozhodnutí o obchodní transakci, které by jinak neučinil.

Článek 9

Použití obtěžování, donucování a nepatřičného ovlivňování

Při určení, zda obchodní praktika používá obtěžování, donucování včetně použití fyzické síly nebo nepatřičné ovlivňování, se bere v úvahu:

- a) její načasování, místo, povaha nebo doba trvání;
- b) použití výhrůžného nebo urážlivého jazyka nebo chování;
- c) vědomé využití obchodníkem jakéhokoli konkrétního neštěstí nebo takových závažných okolností, které vedou ke zhoršení úsudku spotřebitele, k ovlivnění rozhodnutí spotřebitele ve vztahu k produktu;
- d) veškeré obtížné nebo neúměrné mimosmluvní překážky uložené obchodníkem v případě, že spotřebitel chce uplatnit svá smluvní práva, včetně práv na vypovězení smlouvy nebo na přechod na jiný produkt nebo k jinému obchodníkovi;
- e) výhrůžka právně nepřipustným jednáním.

KAPITOLA 3

KODEXY CHOVÁNÍ

Článek 10

Kodexy chování

Tato směrnice nevylučuje kontrolu nekalých obchodních praktik prováděnou držiteli kodexu, kterou mohou členské státy podporovat, ani možnost osob nebo organizací uvedených v článku 11 obrátit se na držitele kodexu, jsou-li vedle toho přípustná i soudní nebo správní řízení podle uvedeného článku.

Opravný prostředek podaný těmito kontrolními orgány nelze považovat za rovnocenný podání k soudu nebo správnímu orgánu, jež jsou uvedeny v článku 11.

KAPITOLA 4

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 11

Vynucování

1. Členské státy zajistí, aby v zájmu spotřebitelů existovaly vhodné a účinné prostředky pro boj proti nekalým obchodním praktikám v zájmu zajištění souladu s touto směrnicí.

Tyto prostředky zahrnují právní předpisy, jež umožní osobám nebo organizacím, které mají podle vnitrostátních právních předpisů oprávněný zájem na boji proti nekalým obchodním praktikám, včetně soutěžitelů, aby

a) podaly žalobu pro používání nekalých obchodních praktik

nebo

b) napadly tyto nekalé obchodní praktiky u správního orgánu, který je příslušný k rozhodování o stížnostech nebo k podání podnětu k zahájení příslušného soudního řízení.

Každému členskému státu je vyhrazeno rozhodnutí o tom, která z těchto možností bude dostupná a zda umožní soudům nebo správním orgánům požadovat, aby byly nejprve využity jiné stanovené prostředky pro vyřizování stížností, včetně prostředků uvedených v článku 10. Tyto možnosti existují bez ohledu na to,

zda jsou postižení spotřebitelé na území členského státu, v němž se obchodník nachází, nebo v jiném členském státě.

Každému členskému státu je vyhrazeno rozhodnutí,

a) zda mohou být tyto právní možnosti použity samostatně nebo společně proti určitému počtu obchodníků působících ve stejném hospodářském odvětví

a

b) zda mohou být tyto právní možnosti použity proti držiteli kodexu, pokud tento kodex podporuje porušování zákonů a norem.

2. Na základě právních předpisů uvedených v odstavci 1 udělí členské státy soudům nebo správním orgánům pravomoci, které je zmocňují, aby v nezbytných případech s ohledem na všechny dotčené zájmy, a zejména veřejný zájem,

a) nařídily zastavení nekalých obchodních praktik nebo zahájily příslušné soudní řízení směřující k nařízení jejich zastavení,

nebo

b) pokud nekalá obchodní praktika zatím neproběhla, avšak má k ní bezprostředně dojít, zakázaly takovou praktiku nebo zahájily příslušné soudní řízení směřující k jejímu zákazu,

a to i bez důkazu o skutečně vzniklé ztrátě nebo újmě nebo úmyslu nebo nedbalosti na straně obchodníka.

Členské státy dále stanoví, že opatření uvedená v prvním pododstavci mohou být přijata ve zkráceném řízení jako

— opatření předběžná

nebo

— opatření konečná,

přičemž každý členský stát sám rozhodne, kterou z těchto dvou možností zvolí.

Nadto mohou členské státy udělit soudům nebo správním orgánům pravomoci, aby k odstranění přetrvávajících vlivů nekalých obchodních praktik, jejichž zastavení bylo nařízeno pravomocným rozhodnutím, mohly vyžadovat

a) zveřejnění tohoto rozhodnutí v plném nebo zkráceném znění a ve formě, kterou považují za vhodnou,

b) kromě toho zveřejnění opravného prohlášení.

3. Správní orgány uvedené v odstavci 1 musí:

a) být složeny tak, aby nevznikaly pochybnosti o jejich nestrannosti;

b) mít při rozhodování o stížnostech dostatečné pravomoci k tomu, aby mohly účinně kontrolovat a vymáhat dodržování svých rozhodnutí;

c) zpravidla svá rozhodnutí odůvodňovat.

Jsou-li pravomoci uvedené v odstavci 2 vykonávány výhradně správním orgánem, musí být jeho rozhodnutí vždy odůvodněno. V tomto případě musí dále existovat řízení, jejichž prostřednictvím se předmětem soudního přezkumu může stát nesprávný nebo nevhodný výkon pravomocí správním orgánem nebo nesprávné nebo nevhodné opomenutí výkonu uvedených pravomocí.

Článek 12

Soudy a správní orgány: prokazování tvrzení

Členské státy udělí soudům nebo správním orgánům pravomoci, které je v občanském soudním řízení nebo správním řízení uvedeném v článku 11 zmocňují

a) požadovat na obchodníkovi, aby prokázal správnost skutkových tvrzení v souvislosti s obchodní praktikou, jestliže se takový požadavek, s ohledem na oprávněné zájmy obchodníka a kteréhokoli jiného účastníka řízení, jeví jako přiměřený vzhledem k okolnostem daného případu,

a

b) považovat skutková tvrzení za nesprávná, není-li důkaz požadovaný v souladu s písmenem a) předložen nebo je-li soudem nebo správním orgánem považován za nedostatečný.

Článek 13

Sankce

Členské státy stanoví sankce za porušení vnitrostátních předpisů přijatých na základě této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná pro jejich uplatňování. Tyto sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.

Článek 14

Změny směrnice 84/450/EHS

Směrnice 84/450/EHS se mění takto:

1. Článek 1 se nahrazuje tímto:

„Článek 1

Účelem této směrnice je chránit obchodníky proti klamavé reklamě a jejím nekalým účinkům a stanovit podmínky, za nichž je dovolena srovnávací reklama.“

2. V článku 2:

— se bod 3 nahrazuje tímto:

„3. ‚obchodníkem‘ rozumí fyzická nebo právnická osoba, jež jedná za účelem, který lze považovat za provozování jejího obchodu, živnosti nebo řemesla anebo výkonu jejího svobodného povolání, a kdykoli, kdo jedná jménem obchodníka nebo v jeho zastoupení;“

— se doplňuje se nový bod, který zní:

„4. ‚držitelem kodexu‘ rozumí subjekt, včetně obchodníka nebo skupiny obchodníků, který odpovídá za vypracování a revizi kodexu chování nebo za dohled nad jeho dodržováním těmi, kdo se jím zavázali řídit.“

3. Článek 3a se nahrazuje tímto:

„Článek 3a

1. Srovnávací reklama je, pokud jde o srovnání, dovolena při splnění těchto podmínek:

- a) není klamavá ve smyslu čl. 2 odst. 2, článku 3 a čl. 7 odst. 1 této směrnice nebo článků 6 a 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (*);
- b) srovnává zboží nebo služby, jež slouží stejným potřebám nebo jsou zamýšleny pro stejný účel;
- c) objektivně srovnává jeden nebo více základních, důležitých, ověřitelných a charakteristických rysů tohoto zboží nebo těchto služeb, mezi nimiž může být i cena;
- d) nemá za následek oslabení důvěryhodnosti nebo znevážení ochranné známky, obchodní firmy, jiného rozlišovacího znaku, zboží, služeb, činností nebo postavení soutěžitele;
- e) u produktů s označením původu se vždy odvolává na produkty se stejným označením;
- f) netěží protiprávně z dobré pověsti ochranné známky, obchodní firmy nebo jiných rozlišovacích znaků soutěžitele anebo označení původu konkurencijících produktů;
- g) nepředstavuje zboží nebo službu jako napodobeninu nebo reprodukci jiného zboží nebo služeb nesoucích ochrannou známku nebo obchodní firmu;
- h) nevede k záměně mezi obchodníky, mezi zadavatelem reklamy a soutěžitelem nebo k záměně ochranných známek, obchodních firem, jiných rozlišovacích znaků, zboží a služeb zadavatele reklamy s ochrannými známkami, obchodními firmami, jinými rozlišovacími znaky, zbožím a službami soutěžitele.

4. V článku 4 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Členské státy zajistí, aby v zájmu obchodníků a soutěžitelů existovaly přiměřené a účinné prostředky pro boj proti klamavé reklamě a pro dodržování předpisů o srovnávací reklamě. Tyto prostředky zahrnují právní předpisy, jež umožní osobám nebo organizacím, které mají podle vnitrostátních právních předpisů oprávněný zájem na potírání klamavé reklamy nebo na regulaci srovnávací reklamy, aby

a) podaly žalobu ohledně takové reklamy

nebo

b) napadly takovou reklamu u správního orgánu, který je příslušný k rozhodování o stížnostech nebo k podání podnětu k zahájení příslušného soudního řízení.

Každému členskému státu je vyhrazeno rozhodnutí o tom, která z těchto možností bude dostupná a zda umožní soudům nebo správním orgánům požadovat, aby byly nejprve využity jiné stanovené prostředky pro vyřizování stížností, včetně prostředků uvedených v článku 5.

Každému členskému státu je vyhrazeno rozhodnutí,

a) zda mohou být tyto právní možnosti použity samostatně nebo společně proti určitému počtu obchodníků působících ve stejném hospodářském odvětví

a

b) zda mohou být tyto právní možnosti použity proti držiteli kodexu, pokud tento kodex podporuje porušování zákonných požadavků.“

5. V článku 7 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Tato směrnice nebrání členským státům, aby v oblasti klamavé reklamy zachovaly nebo přijaly ustanovení zajišťující rozsáhlejší ochranu obchodníků a soutěžitelů.“

(*) Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22.“

Článek 15

Změny směrnice 97/7/ES a 2002/65/ES

1. Článek 9 směrnice 97/7/ES se nahrazuje tímto:

„Článek 9

Setrvačný prodej

S ohledem na zákaz setrvačného prodeje, stanovený ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (*), přijmou členské státy nezbytná opatření ke zproštění spotřebitele povinnosti zaplatit cenu v případě nevyžádaného dodání, přičemž neexistenci odpovědi nelze vykládat jako souhlas.

(*) Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22.“

2. Článek 9 směrnice 2002/65/ES se nahrazuje tímto:

„Článek 9

S ohledem na zákaz setrvačného prodeje, stanovený ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (*), a aniž jsou dotčena ustanovení právních předpisů členských států o konkludentním prodloužení smluv uzavřených na dálku, pokud je tato pravidla dovolují, přijmou členské státy nezbytná opatření ke zproštění spotřebitele jakýchkoli závazků v případě nevyžádaných dodávek, přičemž neexistenci odpovědi nelze vykládat jako souhlas.

(*) Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22.“

Článek 16

Změny směrnice 98/27/ES a nařízení (ES) č. 2006/2004

1. V příloze směrnice 98/27/ES se bod 1 nahrazuje tímto:

„1. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22).“

2. V příloze nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 ze dne 27. října 2004 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele) ⁽¹⁾ se doplňuje nový bod, který zní:

„16. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22).“

Článek 17

Informace

Členské státy přijmou vhodná opatření k informování spotřebitelů o vnitrostátních právních předpisech, kterými se provádí tato směrnice, a případně vyzvou obchodníky a držitele kodexu, aby informovali spotřebitele o svých kodexech chování.

Článek 18

Přezkum

1. Komise do 12.6.2011 předloží Evropskému parlamentu a Radě souhrnnou zprávu o uplatňování této směrnice, zejména čl. 3 odst. 9, článku 4 a přílohy I, o rozsahu další harmonizace a zjednodušení práva Společenství v oblasti ochrany spotřebitele a s přihlédnutím k čl. 3 odst. 5 o opatřeních, které je nutné přijmout na úrovni Společenství pro zachování náležité úrovně ochrany spotřebitele. V případě potřeby bude zpráva doplněna návrhem na revizi této směrnice nebo jiných souvisejících částí práva Společenství.

2. V souladu se Smlouvou vyvinou Evropský parlament a Rada úsilí, aby bylo o návrhu Komise předloženém podle odstavce 1 rozhodnuto do dvou let.

Článek 19

Provedení

Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 12.6.2007. Neprodleně o nich uvědomí Komisi, stejně jako o všech následných změnách.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 364, 9.12.2004, s. 1.

Budou tyto předpisy používat ode dne 12. 12. 2007. Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

Článek 20

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 21

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

Ve Štrasburku dne 11. května 2005.

*Za Evropský parlament
předseda*

J. P. BORRELL FONTELLES

*Za Radu
předseda*

N. SCHMIT

PŘÍLOHA I

OBCHODNÍ PRAKTIKY, JEŽ JSOU ZA VŠECH OKOLNOSTÍ POVAŽOVÁNY ZA NEKALÉ

Klamavé obchodní praktiky

1. Tvzení, že obchodník podepsal kodex chování, ačkoli tomu tak není.
2. Používání značky důvěry, značky jakosti nebo rovnocenné značky bez získání potřebného povolení.
3. Tvzení, že kodex chování byl schválen veřejným nebo jiným subjektem, ačkoli tomu tak není.
4. Tvzení, že obchodníku (jakož i jeho obchodním praktikám) nebo produktu bylo uděleno schválení, potvrzení nebo povolení veřejného nebo soukromého subjektu, ačkoli tomu tak není nebo takové tvzení není v souladu s podmínkami schválení, potvrzení nebo povolení.
5. Výzva ke koupi produktů za určitou cenu, aniž by obchodník zveřejnil důvody, na základě kterých se může domnívat, že nebude sám nebo prostřednictvím jiného obchodníka schopen zajistit dodávku uvedených nebo rovnocenných produktů za cenu platnou pro dané období a v přiměřeném množství vzhledem k povaze produktu, rozsahu reklamy a nabízené ceny (vábívá reklama).
6. Výzva ke koupi produktu za určitou cenu a poté
 - a) odmítnutí ukázat inzerovaný předmět spotřebitelům

nebo
 - b) odmítnutí přijetí objednávek produktu nebo dodání produktu v přiměřené lhůtě

nebo
 - c) předvedení vadného vzorku produktu

s úmyslem propagovat jiný produkt (reklama typu „přivábit a zaměnit“).
7. Nepravdivé tvzení, že produkt bude dostupný pouze po omezenou dobu nebo že bude dostupný pouze po omezenou dobu za určitých podmínek, za účelem přimět spotřebitele k okamžitému rozhodnutí bez příležitosti nebo času potřebného k učinění informované volby.
8. Závazek poskytnout poprodejní servis spotřebitelům, s nimiž obchodník před uzavřením obchodní transakce komunikoval jazykem, který není úředním jazykem členského státu, v němž se obchodník nachází, a následné poskytování servisu pouze v jiném jazyce, aniž to bylo spotřebiteli jasné sděleno předtím, než se spotřebitel zavázal k obchodní transakci.
9. Tvzení nebo jiné vytváření dojmu, že prodej produktu je dovolený, i když tomu tak není.

10. Uvádění práv, která spotřebitelům vyplývají ze zákona, jako přednosti obchodníkovy nabídky.
11. Využití prostoru ve sdělovacích prostředcích k propagaci produktu, za kterou obchodník zaplatil, aniž by to byl spotřebitel schopen z obsahu, obrázků nebo zvuků jednoznačně poznat. (Placená reklama ve formě novinových článků, advertorial). Tím není dotčena směrnice 89/552/EHS ⁽¹⁾.
12. Věcně nesprávné tvrzení o povaze a míře rizika pro osobní bezpečnost spotřebitele nebo jeho rodiny, pokud si produkt nezakoupí.
13. Propagace výrobku podobného výrobku konkrétního výrobce způsobem, jenž cíleně vede k uvedení spotřebitele v omyl tak, že uvěří, že daný výrobek je vyroben týmhž výrobcem, i když tomu tak není.
14. Zahájení, provozování nebo propagace pyramidového programu, kdy spotřebitel zaplatí za možnost získat odměnu, která závisí především na získávání nových spotřebitelů do programu, a nikoli na prodeji nebo spotřebě produktů.
15. Tvrzení, že obchodník zamýšlí ukončit obchodování nebo se stěhuje, ačkoli tomu tak není.
16. Tvrzení, že produkty usnadní výhru ve hrách založených na náhodě.
17. Nepravdivé tvrzení, že produkt může vyléčit nemoci, poruchu nebo tělesné postižení.
18. Poskytování věcně nesprávných informací o tržních podmínkách nebo o možnosti opatřit si produkt s úmyslem přimět zákazníka k jeho pořízení za méně výhodných podmínek, než jsou běžné tržní podmínky.
19. Obchodní praktika, v níž se tvrdí, že v rámci propagace probíhá soutěž o ceny, aniž by byly uděleny ceny, které odpovídají uvedenému popisu, nebo jejich odpovídající náhrada.
20. Popis produktu slovy „gratis“, „zdarma“, „bezplatně“ a podobnými, pokud musí spotřebitel zaplatit jakékoli jiné náklady, než jen nevyhnutelné náklady spojené s reakcí na obchodní praktiku a s vyzvednutím nebo doručením věci.
21. Příložením faktury nebo podobných dokladů pro provedení platby k marketingovým materiálům, čímž se ve spotřebiteli vyvolá dojem, že si inzerovaný produkt již objednal, ačkoli tomu tak není.
22. Nepravdivé tvrzení nebo vyvolávání dojmu, že obchodník nejedná za účelem spojeným s jeho obchodní nebo podnikatelskou činností, řemeslem nebo povoláním, nebo klamná prezentace obchodníka jako spotřebitele.
23. Vyvolávání klamného dojmu, že poprodejní servis k výrobku je dostupný v jiném členském státu, než ve kterém je výrobek prodáván.

⁽¹⁾ Směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání (Úř. věst. L 298, 17.10.1989, s. 23). Směrnice ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/36/ES (Úř. věst. L 202, 30.7.1997, s. 60).

Agresivní obchodní praktiky

24. Vytvoření dojmu, že spotřebitel nemůže provozovnu opustit bez uzavření smlouvy.
25. Osobní návštěvy u spotřebitele a nedbání požadavku spotřebitele opustit jeho byt a nevracet se, kromě situací a v rozsahu odůvodněném podle vnitrostátních právních předpisů za účelem vymáhání smluvních závazků.
26. Vytrvalé a nevyžádané nabídky prostřednictvím telefonu, faxu, e-mailu nebo jiných prostředků přenosu na dálku, kromě situací a v rozsahu odůvodněném podle vnitrostátních právních předpisů za účelem vymáhání smluvních závazků. Tím nejsou dotčeny články 10 směrnice 97/7/ES a směrnice 95/46/ES ⁽¹⁾ a 2002/58/ES.
27. Požadavek, aby spotřebitel žádající plnění z důvodu pojistné události předložil doklady, které nelze odůvodněně pokládat za důležité pro stanovení oprávněnosti nároku, nebo systematické neodpovídání na související korespondenci za účelem odradit spotřebitele od uplatnění práv vyplývajících ze smlouvy.
28. Začlenění do reklamy přímého nabádání určeného dětem, aby si inzerované produkty koupily nebo aby přesvědčily své rodiče nebo jiné dospělé, aby jim je koupili. Tímto ustanovením není dotčen článek 16 směrnice 89/552/EHS o televizním vysílání.
29. Požadování okamžité nebo odložené platby za produkty dodané obchodníkem, avšak nevyžádané spotřebitelem, nebo vrácení nebo uschování takových produktů, kromě případů, kdy se jedná o náhradní produkt dodaný v souladu s čl. 7 odst. 3 směrnice 97/7/ES (setrvačný prodej).
30. Výslovné sdělení spotřebiteli, že pokud si produkt nebo službu nekoupí, ohrozí to pracovní místo nebo živobytí obchodníka.
31. Vytváření klamného dojmu, že spotřebitel již vyhrál nebo vyhraje, popřípadě že vyhraje, pokud bude jednat určitým způsobem, cenu nebo jinou obdobnou výhodu, ačkoli ve skutečnosti
 - neexistuje žádná taková cena ani obdobná výhoda,
 - nebo
 - pro získání ceny nebo jiné obdobné výhody musí spotřebitel vynaložit finanční prostředky nebo mu vznikají výdaje.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31). Směrnice ve znění nařízení (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).

PŘÍLOHA II

**USTANOVENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ SPOLEČENSTVÍ, KTERÁ STANOVÍ
PRAVIDLA PRO REKLAMU A OBCHODNÍ KOMUNIKACI**

Články 4 a 5 směrnice 97/7/ES

Článek 3 směrnice Rady 90/314/EHS ze dne 13. června 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy ⁽¹⁾

Čl. 3 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/47/ES ze dne 26. října 1994 o ochraně nabyvatelů ve vztahu k některým aspektům smluv o nabytí práva k dočasnému užívání nemovitostí ⁽²⁾

Čl. 3 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/6/ES ze dne 16. února 1998 o ochraně spotřebitelů při označování cen výrobků nabízených spotřebiteli ⁽³⁾

Články 86 až 100 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES ze dne 6. listopadu 2001 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků ⁽⁴⁾

Články 5 a 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“) ⁽⁵⁾

Čl. 1 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/7/ES ze dne 16. února 1998, kterým se mění směrnice Rady 87/102/EHS o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se spotřebitelského úvěru ⁽⁶⁾

Články 3 a 4 směrnice 2002/65/ES

Čl. 1 bod 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/107/ES ze dne 21. ledna 2002, kterou se mění směrnice Rady 85/611/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) s ohledem na regulaci správcovských společností a zjednodušené prospekty ⁽⁷⁾

Články 12 a 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/92/ES ze dne 9. prosince 2002 o zprostředkování pojištění ⁽⁸⁾

Článek 36 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/83/ES ze dne 5. listopadu 2002 o životním pojištění ⁽⁹⁾

⁽¹⁾ Úř. věst. L 158, 23.6.1990, s. 59.

⁽²⁾ Úř. věst. L 280, 29.10.1994, s. 83.

⁽³⁾ Úř. věst. L 80, 18.3.1998, s. 27.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 311, 28.11.2001, s. 67. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2004/27/ES (Úř. věst. L 136, 30.4.2004, s. 34).

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 178, 17.7.2000, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 101, 1.4.1998, s. 17.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 41, 13.2.2002, s. 20.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 9, 15.1.2003, s. 3.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 345, 19.12.2002, s.1. Směrnice ve znění směrnice Rady 2004/66/ES (Úř. věst. L 168, 1.5.2004, s. 35).

Článek 19 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů ⁽¹⁾

Články 31 a 43 směrnice Rady 92/49/EHS ze dne 18. června 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přímého pojištění jiného než životního ⁽²⁾ (třetí směrnice o jiném než životním pojištění)

Články 5, 7 a 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/71/ES ze dne 4. listopadu 2003 o prospektu, který má být zveřejněn při veřejné nabídce nebo přijetí cenných papírů k obchodování ⁽³⁾

⁽¹⁾ Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 228, 11.8.1992, s. 1. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/87/ES (Úř. věst. L 35, 11.2.2003, s. 1).

⁽³⁾ Úř. věst. L 345, 31.12.2003, s. 64.